

Primorski dnevnik

Postnina plačana v gotovini
Abb. postale I gruppo - Cena 60 lir

TRST, nedelja, 11. avgusta 1968

Leto XXIV. - Št. 183 (7076)

Češkoslovaška in Jugoslavija

Vsa Praga od petka dalje z navdušenjem vzklika »Zivel Tito« in predsednik Jugoslavije menda se ni kaj ni doživel tako navdušenega sprejema celotnega prebivalstva z vodstvom na čelu. Pri tem ne gre za nekaj protokolarnega, temveč za veliko navdušenje do Jugoslovancev, ki je zajelo srca vseh. Osebo sem imel priliko doživeti tak priraden, čeprav seveda skromen, primer. Ko sem bil pred nekaj dnevi v mali vasi v bližini Prage, sem kar po slovensko vprašal v neki krčmi za pivo. Vsi so me seveda odlično razumeli, za sosedno mizo pa se je takoj čulo vprašanje: »Ste Jugoslovanci?« in nato vzklik »Zivel Tito«.

Razlogi za to so številni in se med seboj prepletajo. Čehoslovaki in Jugoslovani smo imeli precej podobno zgodovino, borili smo se morali s podobnimi težavami in prehoditi prav tako trnjevo pot. Poleg tega gre za slovanske narode, ki so si po duševnosti, po načinu življenja zelo blizu in so si v stoletjih stali tisoče drobnih priradenih človeških vezi.

Vendar eksplozija navdušenja v Pragi temelji samo delno na teh in na podobnih razlogih. Tudi podpora, ki jo je v nedavnem izredno težavnem razdobju spora s Sovjetsko zvezo in nekaterimi državami varšavskega pakta, nudila Jugoslavija tako brezkompromisno, spretno in odločno, ni edini in glavni razlog, odnosedo, samo eden izmed elementov, čeprav trenutno najbolj viden in za zahodne kroge verjetno najbolj opazen.

Najbolje je odrazila razpoloženje češkoslovaškega ljudstva agencija ČTK, ki je neposredno pred prihodom Tita na prago letališče napisala: »Danes pozdravljamo Josipa Broza-Tita in njegove sodelavce kot tovariše, ki so se pred dvajsetimi leti izvajali pravico do lastne poti v socializem in ki so v praksi dokazali, da odločno izvajajo načelo miroljubne koeksistence med narodi, pravice za samoodločbo in katerih cilj je borba proti vsem reakcionarnim silam in za mir na svetu«.

Socializem, socialistična načela češkoslovaškim ljudem niso nekaj tujega in sovražnega. Prav obratno — razen zelo redkih krogov — nihče niti pomislil ne, da bi lahko šla država nazaj, da bi se dalo tok zgodovine zavrteti in potisniti nazaj v buržoazne vode. Res je nesmiselno samo pomisliti, da bi v ČSSR ponovno razdelili tovarne velekapitalizem, banke predali finančnim oligarhijam, ki so tudi v ČSSR bile pogosto tuje.

Prav tako je absurdno misliti na globlje spremembe v mednarodnih zavezništvih, saj ni samo neka sovjetska propagandistična fraza trditve o priključitvi s strani Zahoda in Zahodna Nemčija v resnici še ni priznala meja po drugi svetovni vojni.

ni vojni, niti ni zanikala veljavnosti Münchenskega sporazuma, po katerem dober del češkoslovaškega državnega ozemlja pripada velikemu rajhu. Zato je logična rešitev zapletenega vprašanja nadaljnega razvoja demokratizacije, odnosedo obnove in napredka družbe ter splošnih odnosov v ČSSR možna samo na osnovi dveh načel:

1. Politike mednarodne koeksistence, ki pomeni politiko razbijanja blokove pripadnosti, blokove zaprtosti, prijateljstva in miru na svetu, kot so to »Jugoslovani« v dvajsetih letih dokazali, in kot to pravilno podčrtuje agencija ČTK.

2. Politike lastne poti v socializem, kot so si to pred dvajsetimi leti izvajali Jugoslovani in kot ponovno zelo točno ugotavlja agencija ČTK.

Misel se nekako logično vrača za dvajset let nazaj, ko so Jugoslavijo formalno vrgli iz socialističnega sveta, ko so jo prekleli in ko so takratni češkoslovaški voditelji bili med prvimi in tudi med najbolj vztrajnimi sovražniki »revizionizma«, ki pa je bil v resnici odraz ustvarjalne misli, nova originalna pot pri reševanju zapletenih vprašanj socialističnega razvoja.

Za češkoslovaškega državljanja je torej Jugoslavija vzor, praktični primer, kako se lahko gradi socializem na lastnih silah, z lastnimi sposobnostmi in po načinih, ki najbolj ustrezajo civilizacijski stopnji, kulturni ravni in splošnemu razvoju.

V konkretnem primeru lahko jugoslovanska pot pomeni celo nekaj več in tudi primer nekaterih konkretnih rešitev, saj Čehoslovakom ne bo treba prehoditi vse trnjeve poti in tudi tolikih napak, ki so jih Jugoslovani brez izkušenj in brez konkretne prakse prav gotovo zagrešili.

Ze sedaj se v ČSSR govori o delavskih svetih, tržnih odnosih med podjetji, glede državne ureditve pa je na prvem mestu ponovna federativna ureditev odnosov med Čehi in Slovaki, pri čemer se srečujemo s pojmi, ki jih že dobro poznamo iz vsakdanje jugoslovanske prakse.

Vendar pa ti konkretni primeri niso najvažnejši, temveč je bistveni celotni proces, ko češkoslovaška partija trdno stopa na pot lastne češkoslovaške poti v socializem, ki bo human in ki bo ustvaril resnične človeške odnose med ljudmi. Pri tem po eni strani ne bo imela lahkega dela, saj dvajset let stalinizma pušča grenke usedline. Po drugi strani pa ne gre za državo, ki si mora še le iz vojnih ruševin in stoletne zaostalosti ustvarjati najosnovnejšo materialno osnovo, temveč za visoko civilizirano, kulturno in tehnično sposobno skupnost, ki s primerno sprostitvijo odnosov lahko naredi zelo hitre korake naprej.

Bogo Samsa

Ko se bližamo tradicionalnemu sedaj že jubilejnemu X. kmečkemu taboru (od četrta 15. t. m. do sledeče nedelje) objavljamo to sliko, ki zgovorno priča, da so naši ljudje že v prejšnjem stoletju združevali tudi v gospodarskih društvih. Kot kaže gornja slika, je društvo l. 1910 že slavilo svojo dvajsetletnico. V tistem času je slovensko gospodarstvo v Trstu doseglo že krepke uspehe, ki bi rodili še mogočne sadove če ne bi stopila vmes prva svetovna vojna in nato fašizem, ki je vedel, da mora Slovence tudi gospodarsko uničiti, če jih ne bo spravili s te zemlje.

OBISK DELEGACIJE ZK JUGOSLAVIJE IMA DELOVNI ZNAČAJ

Prisrčni razgovori med Titom in voditelji KP Češkoslovaške

V petek so razpravljali dve uri, včeraj dopoldne tri, popoldne pa štiri: o vprašanjih izgradnje socializma in o dvostranskih odnosih - Zanimiv pomenek med Titom in predstavniki partizanov ter delovnih kolektivov

(Od našega beograjskega dopisnika)

PRAGA, 10. — Današnji sestanek delegacij centralnega komiteja Češkoslovaške komunistične partije in Zveze komunistov Jugoslavije je trajal 3 ure. Iz krogov obeh delegacij se je izvedelo, da se je izmenjava misljenj nadaljevala v istem prijateljskem in iskrenem ozračju, kot se je pričela že včeraj. Delegaciji češkoslovaške partije se je danes pridružil še tajnik centralnega komiteja slovaške partije Vasil Pilah.

Danes je prvi govoril predsednik Zveze komunistov Jugoslavije Josip Broz Tito, ki je obravnaval vprašanja političnega razvoja, o vlogi partije in o reformi. S tem je nadaljeval razpravo, ki jo je včeraj pričel prvi tajnik CP KPC Dubček. Predsednik Tito je obrazložil stališče in oceno Zveze komunistov Jugoslavije

sedanja razvoja v Češkoslovaški in pojasnil dosledno podporo Jugoslavije naprednemu razvoju v ČSSR, ki se vrši pod vodstvom češkoslovaške partije.

Na dopoldanskem sestanku so govorili tudi Oldirh Černik, Mijalko Todorović in Stane Kavčič. Obširno so obravnavali gospodarsko in družbeno reformo v obeh državah, kot tudi delo partij v razvoju naglih družbenih sprememb in reform.

Na popoldanskem zasedanju, ki se je pričelo nekaj pred 16. uro, so obravnavali konkretna vprašanja dvostranskih odnosov in se zlasti gospodarske sodelovanja med obema državama. Med drugim, so med tem delom razgovorov spregovorili član predsedstva CK KPC Černik in tajnik CK ZK Mijalko Todorović. Na tem tretjem zasedanju praškega sestanka dveh partij so se zaključile predvidene teme razgovorov, ki so bili prvenstveno posvečeni medsebojni izmenjavi izkušenj, razvoju sodelovanja med češkoslovaško in jugoslovansko partijama.

Po tem sestanku je imel predsednik Tito s predstavniki političnih, družbenih ter delovnih organizacij in kolektivov iz raznih delov Češkoslovaške, kot tudi z bivšimi češkimi in slovaškimi partizani, ki so se borili v Jugoslaviji in ki sedaj živijo svoji domovini. Vsi so izjavili, da bo to srečanje, kot tudi živ in neposredni razgovor s tov. Titom, ostalo v globokem spominu.

V enem izmed salonov razidene

ce predsednika Svobode na Hradčanih so se zbrali že nekaj pred 12. uro, ko se je pričelo vprašanje, ki je bilo ključno za oba partijski delegaciji, predstavniki komunistične partije Češkoslovaške, sindikatov, mladine, delegacija podjetja ČKD iz Prage, prometnega podjetja iz Vardubice, železarne in Čekova, v kateri je Tito še kot mladenič delal za strožnico. Med prisotnimi je bil tudi znani kirurg dr. Libur Hejhal jugoslovanskega porekla, ki ga je predsednik Tito lani odlikoval za zasluge v znanstvenem delu in za širjenje prijateljstva in sodelovanja med jugoslovanskimi in češkoslovaškimi znanstveniki. Dr. Hejhal je na svoji kliniki v Pragi zdravil in ozdravil mnoge Jugoslovane.

Vsaka delegacija je prinesla po-

zdrave, pa tudi darila svojemu dragemu gostu. Predvsem je šlo za pisna delavcev, za albume, majhne gravirane vaze in za drugo. Predstavniki zoološkega vrta v Pragi so darovali dva rasna konja. Bivši partizani iz Olomovca so darovali plaketo svojega mesta z napisom: »Ljubezen za ljubezen«. Plaketa predstavlja pomnjenik 174 padlih jugoslovancev v prvi svetovni vojni. Delavci ČKD so darovali Titu litografijo stare Prage.

Predsednik Tito se je prisrčno zahvalil za pozdrave in za darila. Še posebej pa se je zahvalil prebivalcem Prage za izredno toplino in priščen sprejem. »Zelo mi

Bora Ratković

(Nadaljevanje na 2. strani)

Tiskovna konferenca in skupna izjava

PRAGA, 10. — Tito je zvečer na vabilo češkoslovaških novinarjev dobro uro odgovarjal na vprašanja češkoslovaških in jugoslovanskih novinarjev o starih, ki so jih obravnavali med razgovori v Pragi. O češkoslovaško-jugoslovanskih odnosih, o odnosih med socialističnimi državami in o mnogih drugih vprašanjih. Odgovarjal je tudi na vprašanja notranjega jugoslovanskega razvoja, o reorganizaciji Zveze komunistov in o gospodarski reformi.

Predsednik Tito je dejal, da je bila izmenjava stališč izredno koristna in da je bil pretežni del časa razgovorov posvečen dvostranskim odnosom, da pa so obravnavali tudi položaj v mednarodnem delavskem gibanju. Dejal je, da se v Jugoslavijo vrača zadovoljen, ker so se razgovori vršili v izredno prijateljskem ozračju, da je šlo za enaka stališča glede enakih vprašanj, ali vsaj za zelo slična stališča. Izrazil je prepričanje, da se bodo

odnosi med Češkoslovaško in Jugoslavijo še nadalje razvijali, čeprav so se sedaj tesni in dobri, ker je to v obojestranskem interesu.

Na vprašanje o njegovi oceni razgovorov v Černi in v Bratislavi je dejal, da so ti razgovori dali dobre rezultate in da je pozitivno, da se sporna vprašanja rešujejo na prijateljski in na odprti način. Posebej je podčrtal odstavek Bratislavske izjave, v kateri je govora o pravici vsake države in partije na specifičen razvoj in na specifično pot v socializem. V nadaljevanju je izrazil prepričanje, da se je češkoslovaško ljudstvo trdno zbralo okrog svojega centralnega komiteja Češkoslovaške in da je imel v njega polno zaupanje. To zaupanje ni brez razlogov — je podčrtal Tito — saj so tovariši iz centralnega komiteja češkoslovaške partije dosledno branili

(Nadaljevanje na 2. strani)

Med Vietnamom in Češkoslovaško

Po prejšnjem skupnem dogovoru so udeleženci znane stockholmske konference za pomoč Vietnamu ob 14-letnici ženevskih sporazumov vključili v svoj načrt akcije široko zasnovano demaršo pri predstavnikih ZDA in Parizu, da se okrepi pritisk za prenehanje bombardiranja DR Vietnama in da se tako odpre pot za stvarna pogajanja. Ob 14-letnici, 20. julija so se tako delegacij lahko samo izročilo nacionalnih odborov za pomoč Vietnamu iz 22 dežel. Predstavniki ZDA, že vnaprej obveščeni o tej iniciativi, so se ognili srečanju, in zato je 22 delegacij lahko samo izročilo ustrezne prošnje, ki je mnoge izmed njih podpisalo mnogo javnih delavcev, parlamentarcev in organizacij v Parizu.

Med mnogimi dokumenti, ki so jih delegati med seboj izmenjali za informacije, potem pa jih izročili misliji ZDA, je pripadlo posebno mesto sklepu seje SZDL in zvezne skupščine naše dežele, s katerim je bila dana popolna podpora pozivu stockholmske konference za neodložljivo in brezpogojno prenehanje bombardiranja Demokratične republike Vietnam in za prehod na pogajanja na podlagi ženevskih sporazumov.

Po demarši, izročni misliji ZDA so imele tuje delegacije poseben daljši sestanek s predstavniki DR Vietnama na pariskih pogajanjih. Tako je bila obletnica važnih ženevskih sporazumov, ki naj bi po dobi kolonialne uprave nad Vietnamom začela dobo neodvisnosti, obeležena z duhom široke solidarnosti in večje podpore in pomoči ljudstvu, ki s svojim junastvom toliko stori tudi za splošni svetovni napredek.

Ceprav ozračje niti na trenutke ni bilo z ničimer sklanjeno, ker so bili vsi udeleženci iz mnogih dežel Evrope, Azije in Amerike prežeti z duhom odločnosti, da se okrepi dosedanje angažiranje proti agresiji na jugu Azije, vendar so mnogi lahko čutili, da pla-va nad zborom v Parizu temna senca, ki jo zadnje čase širi na vse strani mučni položaj v odnosih ZSSR in nekaterih drugih socialističnih dežel do ČSSR. Pri vseh pogovorih in med mnogimi razpravami je bilo vedno v središču pozornosti vprašanje, kaj in kako storiti, da bi prisilili ZDA, da opusti agresijo

na Vietnam in omogoči učinkovita pogajanja, glede katerih se je po uboju Roberta Kennedyja in Martina Lutra Kinga že tako neznatno upanje še bolj zmanjšalo. Bolj kakor to pa je na intimo razpoloženje udeležencev pariske akcije vplival občutek, da napadi, pritiski in grožnje, vseče nad Češkoslovaško samo zato, ker zahteva pravico, da po svojem preudarku ureja svoje domače življenje in da svojo socialistično pot prilagodi lastnim potrebam, lahko samo ohrabri agresorje v Vietnamu, da vztrajajo na svojih pozicijah, vtem ko na drugi strani nevarno slabe moč argumentov, s katerimi udeleženci pariske akcije nastopajo v Parizu in s katerimi bi radi okrepiли pritisk na politiko sile in nasilja.

Malokdo je seve pričakoval, da bo iniciativa udeležencev stockholmske konference ob 14-letnici ženevskih sporazumov rodila otipljive in neposredne sadove. Sicer pa tudi ni bila zasnovana drugače kot člen v verigi stalne in čedalje širše mednarodne aktivnosti, in hkrati kot priložnost, da se k akciji pritegnejo nove sile, ki se širom po svetu vznemirjajo sprčo brezobzirnega uničevanja nedolžnega majhnega naroda, ki se ne boče ukloniti pravici močnejšega in zakonitost sile. So pa razlogi, da verjamemo, da je bil učinek te pomembne iniciative manjši od tistega, ki so ga z razlogom pričakovali tudi udeleženci pariske akcije in živo zainteresirani predstavniki in ljudje Vietnama, ki svoje junastvo na bojišču čedalje spretnjeje kombinirajo z zrelim, odmerjenim in politično odgovornim delovanjem na mednarodnem političnem tlorišču. Glavni in neposredni razlog za to je treba nedvomno videti v pojavu novega žarišča v sruču Evrope, kjer nastopajo nekateri socialistične dežele kot nosilci politike vmešavanja in pritiska na socialistično delo.

Koliko je nastali položaj lahko voda na mlin advokatov agresije v Vietnamu, je bilo mogoče čutiti pred in med parisko akcijo, a o tem najnovše in zgovorno priča 31. julija, v kateri se kaže očitno napihnjeno stališče in ostrejši ton na naslov DR Vietnama Josip Djerdja

(Nadaljevanje na 2. strani)

VESELA VEST Z ITALJANSKO-ŠVICARSKO MEJE

Zakonca Ščetinin sta rešena!

Prestala sta vse neurje v bivaku - Z vrvmi so ju potegnili na vrh Pizzo Badile, od koder sta z reševalci sestopila in dosegla neko kočo

SONDRIO, 10. — Barbka in ing. Peter Ščetinin sta živa in zdrava. Teko pričakovano vest je sporočil novinar ljubljanske »Dela« Mašina Dermastija, ki se je bil včeraj ponoči s skupino slovenskih plezalcev, med katerimi sta bila tudi Sandi Blažina in Ante Mahkota, odpravil v Sondrio, da bi sodeloval pri iskanju pogrešanih alpinistov.

Kot smo poročali, sta Barbka in Peter v ponedeljek jutraj vstopila v severovzhodno steno Pizzo Badile, kjer sta nameravala preplezati eno od najtežjih smeri, ki zahteva navadno tudi bivakiranje. V prvem delu stene sta ju bila opazila nemška alpinista, ki sta plezala isto smer, od takrat pa ni bilo več njune nobene sledi več.

Vreme se je medtem zelo poslabšalo, da sta švicarska in italijanska reševalna služba sklenili organizirati reševalno odpravo, ki pa zaradi neugodnega vremena — temperatura se je znižala do 25 sto-

pinj pod ničlo, poleg tega pa je zapadlo kakih 40 cm snega — ni imela uspeha in jo je bilo treba prekiniti.

Danes pa se je vreme popravilo, tako da se je iz Semadene lahko dvignili švicarski helikopter, katerega pilot je kakih tristo metrov pod vrhom na zasneženih polici z gledal rdeči šotor za bivak, ki sta ga bila mlada zakonca postavila v luknji, izkopani v ledu in snegu. Pilotu je uspelo, da se je približal alpinistoma, tako da mu je Peter lahko z znamenji nakazal, da je z njima vse v redu, da pa ne moreta zapustiti nevarnega mesta.

Istočasno je rdeči šotor zapazil tudi oskrbnik koč Gianetti Giulio Fiorelli, ki se je bil povzpel na Colle del Cengalo, s katerega je z daljnogledom ogledoval steno Pizzo Badile. Poleg tega je klince slovenskih alpinistov zaslišala tudi naveza švicarskih plezalcev, ki se je vzpenjala po severovzhodni steni.

(Nadaljevanje na 2. strani)

V enem izmed salonov raziden

Polemično stališče KP SZ o ideoloških vprašanjih

Resolucija se sklicuje na Lenina, predstavlja pa prikrit napad na razvoj v Jugoslaviji in Čehoslovaški

MOSKVA, 10. — Centralni komite sovjetske komunistične partije je objavil izredno dolgo resolucijo — 7.000 besed — v zvezi s prihodnjo stoletno obletnico rojstva Lenina, ki pa bo šele aprila leta 1970. Očitno gre za izkoriščenje Leninevega imena, da se na ta način podčrtajo nekatera sovjetska stališča o borbi z buržoazno ideologijo, protipartijskemu frakcionizmu, nacionalizmu in da se na čim bolj svečan način obsojita »desni in levi revizionizem« ter podčrta integralna vodilna vloga partije.

Ta izjava nikjer ne omenja ne Čehoslovaške ne Jugoslavije, vendar je očitno naprjena prav partiji, ki ju oboje socialistični državi objektivno predstavlja in ki vedno bolj prodirajo v mednarodno delavsko in komunistično gibanje.

Izjava centralnega komiteja sovjetske partije izhaja iz splošnih ideoloških formulacij, ki jih vsebuje bratislavsko izjava, vendar je istočasno mnogo oostrejša in ne dopušta različnih tolmačenj.

V izjavi je rečeno, da se sedaj vodi divja borba med buržoazno in socialistično ideologijo in da buržoazni imperialisti računajo predvsem z nacionalizmom in z revizionizmom elementov skrajne leve v poskusu, da bi ošibili razredno zavest, politično ideološko enotnost narodov in socialistični držav ter da bi razdelili delavski razred.

V izjavi je rečeno, da ne more biti nevtralnosti ali kompromisa v borbi proti buržoazni ideologiji in da je ta borba revolucionarna marksistično-leninistična dolžnost. Navedeno se izkazuje petdesetletne sovjetske zgodovine, ki je estvarni dokaz o pravilnosti in o točnosti marksistično-leninistične doktrine in o pravilnosti poti sovjetskega ljudstva, ki ga vodi komunistična partija. V tej zvezi se na dolgo opisuje borba sovjetske boljševiške partije proti desnemu in levemu oportunitizmu, proti trockizmu, proti nacionalističnemu deviacionizmu in proti drugim protilevničnim skupinam.

V Moskvi se tudi komentira bližnji obisk tajnika ruske komunistične partije v Pragi, do katere

rega, menijo, da bo prišlo v drugi polovici prihodnjega tedna. V tej zvezi se daje poudarek na formalno obeležje obiska, saj bo Ceausescu podpisal obnove dvajsetletne pogodbe o prijateljstvu in zavezništvu med Bukarešto in Prago. Obe strani tudi vprašanje, kdaj bo prišlo do obnove podobne pogodbe med Romunijo in Sovjetsko zvezo, saj so osnutek obnove pogodbe za parafirali niso jo pa še uradno podpisali. Tudi glede tega je prišlo do sporov, ker so s sovjetske strani hoteli enostavno podpisati isto besedilo pogodbe, ki so ga že sprejeli pred dvajsetimi leti, Romuni pa so vztrajali na prilagoditvi, ki naj ustreza spremenjenim okoliščinam. Vendar gre verjetno o staja o formalni vprašanju, odnosno o staja odprta možnost obiska sovjetskih predstavnikov v Bukaresti. Predvidevajo, da bo do tega prišlo

še septembra, ko se bodo Kosigin, Podgorni in Brežnev vrnili s politične.

Ščetin

(Nadaljevanje s 1. strani)

Anton Rupnik je sporočil, da je reševalno odpravo popoldne finansirala inženir jugoslovanskega porokla Rakusa, ki živi v Švici.

Tako se je torej srečno zaključil vzpon, ki je v slovenskih alpinističnih krogih vzbudil veliko skrbjenosti. Treba pa je pripomniti, da so bili vsi, ki poznajo Barbo in Petra, kljub pesimističnim vestim, ki so jih prenašale tiskovne agencije, od vsega začetka prepričani, da sta mlada alpinista preveč izkušena in trenirana, da bi lahko postala žrtvi nesreče v gorah.

V MILANU NA TRGU LORETO

Počastitev spomina petnajstih partizanov

V Milanu bosta 7. in 8. septembra dve veliki partizanski manifestaciji - Nove polemike in obtožbe med generali

RIM, 10. — V Milanu so danes počastili spomin petnajstih partizanov, ki so jih nacifasisti 10. avgusta 1944 ubili na Trgu Loreto. Delegacija, ki jo je vodil namestnik župana dr. Montagna, je postavila venec na zvezdo, ki spominja njih žrtve. Kanje so predstavniki županstva in partizanskih združenj položili na pokopališču venca na grobove petnajstih padlih. Na Trgu Loreto je položilo venca tudi predstavništvo občine Ferrare, župani iz Sesto S. Giovanni in drugih občin.

25. obletnico pričetka osvobodilnega boja bodo svečano praznovali 7. in 8. septembra z dvema manifestacijama, ki bosta na Trgu Loreto in na hribu S. Martino na pobudo ANPI. V Milanu bo spominška svečanost na kateri bodo prisotne najvidnejše osebnosti osvobodilnega gibanja, na hribu S. Martino pa bo partizanski zborovanje iz vse Lombardije.

Minister za obrambo poslanec Gui je povelil vojaškemu tožilstvu preiskavo o pismu, ki ga je včeraj objavil list »Paese Sera«. Gre za pismo nekoga generala v katerem se zelo ostro kritizira sedanjega načelnika generalnega štaba obrambe generala Vedovata. »Paese Sera« pravi, da je pismo anonimno in da jim to sicer ni všeč, da pa so ugotovili njegovo avtentičnost.

V pismu se najprej norčuje general iz poveljnika oboroženih sil Vedovata, češ da je monarhist, nato pa da se je ukičil in se je pustil vpreči v uvoz človeka, ki je Andreotti, za katerega pravijo, da je »ekronični izogibal vojaških obveznosti«. Vendar pa so resneje in v zaskrbljujoče druge obtožbe o epuracijah, o ilegalnem nadzoru, ki ga še vedno izvaja SID, s čimer bi hoteli v armadi ohraniti »ozračje« zdravega terorja.

V anonimnem pismu je nato navedena vrsta zelo konkretnih obtožb in med drugim, da razpolaga dva oficirja in tri podoficirje karabinerjev ter dva vojaška avtomobila, kar vse stane državo 20 milijonov lir letno.

MADRID, 9. — V baskovski pokrajini Guipuzcoa, v kateri je španska vlada proglasila stanje pripravljenosti, se nadaljuje aretacije ljudi, ki jih obtožujejo sodelovanja z baskovskimi separatisti. Iz dobro obveščenih krogov poročajo, da je med približno 125 aretiranci 19 duhovnikov, 11 odvetočnikov in predsednik pokrajinske katoliške akcije.

Med Vietnamom in Čehoslovaško

(Nadaljevanje s 1. strani)

in predstavnikov te dežele na pariških pogajanjih. Hkratna intervencija bivšega predsednika ZDA in vodilne osebnosti v republikanski stranki Eisenhowerja priča o istem duhu in napoti človeka na zaskrbljenost vzbujajoč sklep, da bi dnevi do novembrskih volitev v ZDA utegnili miniti v znamenju mešetarjanja med dosedanjim in še bojevitostjo ameriško politiko nasproti Vietnamu in vietnamskemu vprašanju sploh.

Ko je Hanoi v teh trenutkih uradno objavil, da bo izpustil ujetje ameriške oficirje in vojakke, brž ko bodo ZDA opustile bombardiranje in agresijo v DR Vietnamu, ni bilo težko razumeti, da gre ta modra politična poteza tudi za tem, da nevtralizira vse tiste ne majhne učinke, ki jih v svetu in posebej v pogledu mednarodne vietnamske akcije je ustvarja mučni položaj, v katerem se je po krivdi vmešavanja in pritiska nekaterih svojih socialističnih sosedov znašla socialistična Čehoslovaška.

Tako imenovanega spora med CSSR in nekaterimi drugimi socialističnimi deželami ne bi presojali ne edino ne predvsem skozi prizmo takšnih ali drugačnih učinkov na tretjih straneh. Ta spor sodi v kategorijo tistih, ki nastajajo v naših časih takrat, ko si v imenu pravice močnejše, od zunaj in od strani prižadevajo omejitve suverene pravice nekaterih dežel, kadar jim skušajo s teh pozicij vsiljevati politiko, ravnanje ali smer, ki je nasprotna ali ki se ne ujema z interesi ali name-ni dežele, njene vlade in partije, pri čemer so izgovori in obrazložitve vedno nepomembni.

V sedanjem konkretnem trenutku in v razmerah, ki zdaj prevladujejo po svetu, vendar ne bi smeli podcenjevati niti tega zornega kota oziroma bi bilo nemogoče enako soditi o nedemokratski politiki, ne da bi poznali njene učinke na tretjih straneh. V konkretnem primeru bi bilo nemogoče delati bilanco vmešavanja in pritiska na CSSR, ne da bi upoštevali tudi posledice, ki povzročajo ta politika s tem, da na eni strani odvrta pozornost sveta od agresije v Vietnamu, na drugi strani pa pripelje do diskvalifikacije posameznih socialističnih dežel, od katere se bo takšna politika zelo težko in zelo počasi rehabilitirala. Zahteva po temeljiti reviziji pravice vmešavanja in intervencije proti CSSR sloni predvsem na sodobnih pravilih ravnanja držav in dežel v mednarodni skupnosti in na nesporni pravici vsake dežele do suverene neodvisnosti in enakopravnosti. Moči te zahteve pa daje posebno veljavo spoznanje, da rušilni učinek takšne politike znatno presega okvire neposrednega spora; spričo tega bi niti najugodnejši izid spora za interveniste ne mogel niti delno nadomestiti vestranske in daljnosežne škode, ki jo povzroča na vseh straneh.

Josip Djerdja (Iz »Komunistas«)

ŠPORTŠPORTŠPORT

ODBOJKA

Sinoči uspešen začetek turnirja za «2. trofejo Sokol» v Nabrežini

Partizan Rijeka-Sokol 3:1, Partizan Rijeka-Partizan Celje 3:1

V Nabrežini se je sinoči ob prisotnosti številnega občinstva, med katerim smo opazili tudi predstavništvo vladnega komisarja dr. Viozija, poslanca Albina Škrka in druge osebnosti javnega življenja, začel mednarodni ženski odbojarski turnir za «2. trofejo Sokola». Žal se turnir ni odvijal tako, kot so si ga zamislili prireditelji, ker je gošiški AGI povsem nepričakovano odpovedal svojo udeležbo in tako sodelujejo na prireditvi le tri ekipe: poleg domačega Sokola še jugoslovanski šeststori Partizan Celje in Partizan Rijeka. Poročali smo že, da je ekipa reškega Partizana neprestopila h Kvarnerju. Sinoči pa nas je vodstvo tega kluba obvestilo, da so dogovor s Kvarnerjem odpovedali in tako bo ta prvoligaški jugoslovanski klub še nadalje igral pod starim imenom.

V otvoritveni tekmi so sinoči stopile na igrišče Nabrežinke in Rečanke.

PARTIZAN RIJEKA : SOKOL 3:1 (12:15, 15:8, 15:4, 15:2).

Sokol: Zavadlal, Pertot, Zidarič, Magajna, Knez, Gabrovec, Čaharija, Švab, Batagelj.

Partizan Rijeka: Erniša, Majetič, Ščulac, Forgo, Stojčić, Begonja, Radulović, Hreljaci, Poropat, Peršič, Puljič, Diminić in Brozić.

V prvem setu so domačinke pravilne veliko presenečenje. Glavnemu favoritu turnirja so po enakovredni borbi (potem, ko so v začetku vodile s 5:0) iztrgale set. Sretno so izkoristile napake neigrane nasprotnice šestterke, igranje

so nespektakularno, vendar skrbno pošteno, predvsem pa koristno. Rečankam se je poznalo, da že več časa niso trenirale in ker so štedile nekatere svoje boljše igralke za drugo tekmo se jim je to »podejčevanje« v tem setu maščevalo.

V drugem setu je trener gostujoče ekipe vključil že v prvo postavilo vse boljše igralke in tem je uspelo razmerje v setih izenačiti.

Rečanke so pokazale kaj znajo v zadnjih dveh setih. V tretjem so vodile že z 11:0, ko je uspelo igralkam Sokola iztrgati nekaj točk.

Podobno se je dogajalo tudi v zadnjem setu, ko so gostje vodile z 10:1 in nato prepuštile svojim nasprotnicam samo še eno točko.

Čeprav igralke z Reke v vsem srečanju niso pokazale niti polovice svojega znanja, pa lahko rečemo, da so zlasti v tretjem in četrtem setu z nekaterimi potezami zadovoljile poznavalce ženske odbojarske igre. Zlasti na mreži so večkrat pokazale napad, proti kateremu so bile domačinke brez moči.

Sokol je zapustil ugoden vtis. Prvič je nastopil z novim sistemom igre »center nazaj«, ki ga igralke sicer še ne obvladajo pravilno, vendar pa je bil zameetek sistema že opazen. »Mreža« je še vedno najslabši del šestterke, saj sta ob njej izpolnili svojo dolžnost le Švabova kot tolkačica in Zavadlalova s svojimi izkušnostjo. Večina ostalih igralok ob mreži še nima dobrega pregleda nad dogodki, zato večkrat tudi pride do položaja, ko se odbojkarica pri razvijanju akcije posluži nepravilnega elementa. V obrambi pa se je izkazala celotna ekipa: bila je poštena in borbeno. Pri graditvi napada pa se igralke še vedno pri »drugi žogi« preveč poslužujejo dviganja žoge s podlatti.

Vsekakor pa je Sokol zabeležil po zadnjem desetdnevem skupnem treningu opazen napredek.

V drugi tekmi večera je reška ekipa po dokaj izenačeni igri premagala Celjanke s 3:1 (15:10, 7:15, 15:10, 15:3).

PLAVANJE

Italija-CSSR v Trstu

Po prvem dnevu srečanja vodijo italijanski plavalci

Moški: Italija-CSSR 39:23, ženske: Italija-CSSR 46:28

TRST, 10. — Po prvem dnevu mednarodnega plavalnega srečanja med mladima reprezentancama Italije in Čehoslovaške v Trstu, so tako pri moških, kot pri ženskah v vodstvu domačini. Dosegli so nekaj dobrih rezultatov. Med temi je Mauro Calligaris izboljšal s časom s 2:26" dosegadnji italijanski državni mladinski rekord na prosti 200 m mešano, ki je doslej pripadal Činu.

Rezultati prvega dne:

ZENSKO

100 m prosto: Causin (I) 1'04"2

800 m prosto: Calligaris (I) 10'14"1

200 m hrbtno: Menklova (C) 2'37"4

200 m prsno: Tricarico (I) 2'55"9

200 m metulček: Bellani (I) 2'40"6

400 m mešano: Maltagliati (I) 5'46"7

4x100 m prosto: Italija 4'27"6

MOŠKI

100 m metulček: Zakopal (C) 1'04"1

400 m prosto: Decrescenzo (I) 4'33"7

100 m hrbtno: Chimisso (I) 1'04"9

100 m prsno: Camalich (I) 1'16"1

200 m mešano: Calligaris M. (I) 2'26"

4x100 m mešano: Italija 1'27"1

V trinatisti točkah sporeda prvega dne je torej Italija osvojila skupno 11 zmag.

Tekmovanje se bo nadaljevalo jutri, v nedeljo ob 21 uri.

KOŠARKA

Sovjetska zveza in Jugoslavija v finalu

VIGO, 10. — Jugoslavija in Sovjetska zveza sta se uvrstili v finale evropskega mladinskega košarkarskega prvenstva. V polfinalu je Jugoslavija premagala Italijo s 74:70, Sovjetska zveza pa Turčijo s 75:43.

KOLEŠARSTVO

Zmagá Merckxa v Vareseju

VARESE, 10. — Belgijec Eddy Merckx je zmagal danes na 48. ena odlična znamka za Marjano

mednarodni kolesarski dirki po treh vareskih dolinah. 250 km dolgo progo je prevozil v 6:26" s povprečno hitrostjo 39,001 km na uro.

2. Dancelli 1'25"

3. Motta

BOKS

Zmagá boksarjev naše dežele

V Ronkah so v petek zvečer boksarji naše upravne dežele premagali Boksarski klub Ljubljano z 9:5.

15:10, 15:3)

ATLETIKA

Državno prvenstvo v Celju

Dva nova državna rekorda: Lubej 11"5, Babić 7,63 m

Na prvenstvu so dosegli še več drugih odličnih rezultatov

CELJE, 10. — Dva nova državna rekorda, to je v kratkih besedah izkupiček prvega dne atletskega prvenstva Jugoslavije, ki se je začelo danes v Celju. Nova rekordinja sta Celjanka Marjana Lubej, ki je 100 m pretekla kar dvakrat v odličnem času 11"5, znameniti evropske vrednosti Junak dneva je bil tudi Sarajevčan Milan Babić, ki je v daljino skočil 7,63 m in popravil za 3 cm že 11 let stari rekord Branka Milera.

Rekordna dosežka nista bila o samljena. Marjana Lubej, danes v izredni formi, je 80 m z ovirami pretekla v polfinalu v 10"6, v finalu pa je zmagala s časom 10"7. Draga Stamejčić je na isti progi pred 4 leti tekla 10"5 in je izenačila takratni svetovni rekord, še ena odlična znamka za Marjano

se steze.

Se en dober rezultat v ženski konkurenci: Ika Maričić je 400 m pretekla v 55"1.

V ostalih disciplinah so bili rezultati razmeroma normalni. Stopa le čas 14"5 na 110 m z ovirami Beograđanka Ajanovića.

Peto slovensko zmago je v tekmovanju osvojil član celjskega kluba divarja Marjan Spilar. Skratka, redno uspešen začetek prvenstva z dobrimi pogoji za tekmovalce z odlično organizacijo in karizmatičnim vodstvom kluba Atletičnega kluba Klavirar.

Jutrišnji program obeta ponovno lepe atletske dosežke in zmagovalni strokovnjaki pričakujejo, da bo letošnje 23. prvenstvo dosti najuspešnejše.

ZENSKO

100 m: Marjana Lubej 11"5

80 m ovira: Marjana Lubej 10"6 (10"6 v polfinalu)

400 m: Ika Maričić 55"1

Skok v daljino: Počić 618 cm

Lubej 611 cm

4x100 m: Mladost Zagreb

MOŠKI

Daljina: Babić 763 cm

Višina: Milek 209 cm

1500 m: Vabić 3'44"3

Konje: Spilar 7138 m

110 m ovira: Ajanović 14"5

100 m: Karasi 10"6

400 m: Kremer 48"4

Met kroglice: Suker 18"7 m

10.000 m: Korica 30'47"4

4x100 m: Crvena zvezda.

Sportno društvo Primorje in vladno vabi svoje člane in simpatizirajoče k 6. redni občini zbor, ki bo v ponedeljek 12. t.m. ob 21. uri v šolski hiši na Proseku.

Prisrčni razgovori

(Nadaljevanje s 1. strani)

je drago, da sem ponovno v Pragi. Je Tito najprej dejal, nato pa je nadaljeval: »Poznane so vam simpatije jugoslovanskih narodov do vaše dežele in do vaših narodov. Te simpatije so stalne in se niso spremenile tudi v najtežjih časih za našo in za vašo domovino.« Predsednik je nato opozoril na tradicionalno prijateljstvo, na pripravljenost številnih Jugoslovancev, da v trenutku Hitlerjevega napada priskočijo na pomoč.

»Obe deželi imata mnogo skupnega.« je nadaljeval Tito, »in sedaj nam je skupna gradnja socializma in zato se drug drugega podpiramo, kar ne more škoditi, temveč lahko samo koristi socializmu na splošno« v svetu. Z drugimi besedami gradimo naše odnose, kot morajo oni biti in kot odgovarjajo interesom naših narodov.

Nato je predsednik Tito dejal, da ve, da v Jugoslavijo prihaja vedno več čehoslovanskih turistov, istočasno pa potuje vedno več Jugoslovancev v CSSR. To je dobro, saj se s tem med seboj bolj spoznavajo. »Pridite še številnejši.« je priporočil Tito.

»Mene vežejo številni spomini na Čehoslovaško. Še kot mlad fant sem tukaj, delal in spoznal sem dobro dušo čehoslovanskega naroda. To ostane trajno v meni. Ta čustva delijo tudi vsi jugoslovanski narodi.« Predsednik Tito je nato govoril, da Jugoslavijo zelo zanima sedanji čehoslovanski razvoj in se je zahvalil čehoslovanskemu vodstvu, da je povabilo delegacijo Zveze komunistov. Dejal je, da se razgovori vodijo v najbolj prijateljskem ozračju in razumevanju ter je obljubil, da bo Jugoslavija do skrajnih možnosti podpirala Čehoslovaško.

Zanimiv je bil tisti del predsednikovega govora, v katerem je poudaril nujnost enotnosti narodov v vsaki deželi. Saj se lahko samo v enotnosti rešujejo težave, kar so prisotni sprejeli z velikim odobravanjem.

Tito je izrazil prepričanje, da

bo Čehoslovaška rešila svoje težave, pri čemer je dejal, da se s težavami bori vsaka dežela, da pa jih mora tudi sama reševati.

Nato je govoril o razvoju Jugoslavije, jugoslovanske federativni ureditvi, da noben narod ne more žetiti brez skupnosti in da je zaradi tega treba krepiti in vzgajati enotnost narodov. Na koncu je dejal: »To čašo dvignem za še trdnjše prijateljstvo in sodelovanje Čehoslovanske in Jugoslovanske.«

»Dobro pivo imate« je rekel Tito, ko je popil kozarec poznane Pilsenskega piva.

Razgovor se je nato spontano v odprtem ozračju razvijal naprej. Nadaljevali so se pozdravni govori, vsakdo je hotel nekaj povedati. Najprej je spregovoril Vladimir Ptaček, član čehoslovanske brigade »Jan Žižka« v Jugoslaviji, da bi se posebno predsedniku Titu, Zvezi jugoslovanskih komunistov in Jugoslaviji zahvalil za podporo sedanje čehoslovanskega napredka. Ko je Ptaček omenil pomen sedanje razvoja za izgradnjo socializma v Čehoslovaški, je predsednik Tito pripomnil, da gre za svetovni pomen.

Ob koncu so prišli k predsedniku Titu predstavniki železarn v Cenkovu, kjer je Tito nekaj delal. Izrazilo so željo vsega kolektiva, da bi se njihovo podjetje imenovalo »Josip Broz Tito« in so prosili Tita za soglasje. Tito se je strinjal in je dejal, da je počaščen s tem predlogom.

Z bivšimi partizani se je razgovor nanašal na vojne spomine, nato pa so obširneje razpravljali o gospodarskih pogojih in o reformi v Jugoslaviji in Čehoslovaški in na splošno o družbenem razvoju v obeh deželah.

Ker je predsednikov obisk v Pragi izrazito delovnega značaja, ni bilo za nadaljnje razgovore več časa.

Bora Ratković

32 oseb se je ubilo z letalom v ZDA

CHARLESTON, 10. — Danes je tik pred pristankom na stezi charlestonke letališča strmoglavilo dvomotorno potniško letalo družbe »Piedmont Airlines« s 37 osebami. Po prvih vestih naj bi pri nesreči umrlo najmanj 6 oseb, medtem ko so pet ranjenih potnikov sprejeli v dveh krajevnih bolnišnicah. Letalo ameriške proizvodnje po modelu holandskega Fokker F2 je letelo iz Louisvill v Kentucky in je bilo namenjeno v Charleston. Še prej pa je pristalo tudi v Cincinnati. Do nesreče je prišlo za radi goste megle. Po zadnjih vestih je letalo s tremi člani posadke in 34 potniki treščilo na vrh hrička tik nad pristajalno stezo, po kateri je drselo kakih 200 m in se nato vrglo. Pri nesreči je umrlo 32 oseb, vseh pet preživelih pa je v zelo resnem stanju.

MÜNCHEN, 10. — Avtocesta Nürnberg — München je na odseku, kjer je včeraj strmoglavilo na tla angleško letalo, pri čemer se je ubilo 48 oseb, še vedno zaprta za promet. Reševalne skupine so namreč vso noč iskale trupla potnikov, ki jih je eksplozija letala vrgla na okoliške travnike.

Načelnik preiskovalne komisije Ludwig Krehmelmer je danes javil, da sta se krili, vsaj tako kaže, predlomili v višini zunanjega motorja in so ju našli 2 km in pol pred krajem, kjer je »viscoute« trčil na cesto. Vodja preiskovalne skupine angleške letalske družbe Murray Williams je na improvizirani tiskovni konferenci izjavil, da njegova družba ne nemška policija ne izključujeta možnosti sabotaže. Dele letala so našli namreč tudi 5 km daleč od kraja nesreče.

RICHARD MARSTEN

VSAKO JUTRO

Politihi si je pel veselo popevko, medtem ko je grabil pesek na plaži. Jadrnica se je zibala na kobaltnem morju in majhni beli oblaki so se lovili po sinjini neba. Lahka sapica se je igrala v gostih lasih in božala črno polt njegovega obraza.

Z dolgimi, tankimi grabljami je odstranjeval navlako, ki je vrglo morje ob zadnji nevliti na obalo.

Sonce je bilo toplo, morje mirno in počutil se je srečnega. Z zadovoljstvom je gledal, kako so se mu napeljevale pri delu mišice na rokah.

Govoril si je: »Gospa ne mara umazanega peska. Gospe ugaja, da je svetel, mehak in čist, kakor njena bela polt.«

Jonas? Zaslišal je klic in pogledal proti veliki hiši. Obšel ga je občutek zmedenosti kot vsako jutro. Nadaljeval je z delom, upajoč, da ga gospa ne bo več poklicala, čeprav je vedel, da se to ne bo zgodilo.

Jonas, Jonasaas! Glas je prihajal iz drugega nadstropja, iz njene spalnice. Vedel je, da gospa vstaja, tudi je natančno vedel, kaj se bo zgodilo, ko pojde k njej.

Drobna mala dejanja, ki so se ponavljala sleherni dan, so ga omamljala do blaznosti. Trdneje je stisnil grablje in si obljudljal, da to pot ne bo odgovoril, čeprav je vedel, da laže samemu sebi.

Jonas! Kje ste? »Tako pridem, gospa!« je naglo zaklical.

Vzdihnil je, vrgel grablje v pesek in odhitel po stezi borovega drevoreda proti hiši. Odpadle iglice so bile kot mehka preproga in imel je prijeten občutek, da so mu gola stopala gladka.

Vzpel se je po stopnicah, preskakoval po dve hkrati do obokanega vhoda, ki je slonel na stebrišču, ovitem z bujno zmešnjavo barv: veliki rožnati, rdeči in vijoličasti cvetovi so rinili navzgor k soncu, opajajoč se s toplino žarkov, ki so silili skozi veje bližnjih dreves.

Stopil je v hišo. Pohitel je v drugo nadstropje do gospejine sobe. Zadihan je nekoliko postal in nato plaho potrkal. »Ste vi, Jonas?«

»Da, gospa.«

»Vstopite!«

Odprl je vrata in vstopil. Sedela je na postelji z rjuho ovito okoli života. Dolgi plavi lasje so ji razpuščeni padali na rame. Skoz nočno srajco iz bele, skoraj prosojne tkanine, so se videle oblike lepih prsi. Približal se je in gledal v tla.

»Dober dan, Jonas!«

»Dober dan, gospa!«

»Lepo vreme.«

»Da, gospa, lepo vreme.«

»Kje ste bili, ko sem vas klicala? Na plaži?«

»Da, gospa.«

»Ste morda plavali?« je vprašala in našobila ustnice v nagnjen smehljaju.

»Nisem plaval, grabil sem.«

»Ali se nikoli ne kopate v oni morski ožini?«

Jonas ni odgovoril. Nepremičen, z rokami visečimi ob bokih, je zamljivo zrl v tla.

»Jonas?«

»Da, gospa.«

»Se enkrat je ponovila vprašanje in dodala: »Tam je voda zelo čista.«

»Ne, gospa, saj je še toliko drugih mest primernih za plavanje.«

»Res je...« Smehljaj se ji je razlezel po celim obrazu. Sedaj so se smejale tudi zelene oči. Sedela je na postelji v drži razvajene mačice, željne božanja in ljubkovanja.

»Prav zato mi Nassau tako ugaja.« je odgovorila.

»Ima toliko zalivčkov, primeren za kopanje.« In sanjavo se je smehljala. Nato se je zdržnila, ko da hoče nadaljevati resen pogovor.

Torej, kaj je danes za zajtrk? »Ne vem, gospa.«

»Je kuhar že prišel?«

»Da, gospa.«

»Dobro, recite mu, naj pripravi mehko kuhana jajca, prepečeno z maslom in marmelado. In tudi kozarec sadnega soka.«

Obmil se je proti vratom, a ona je zadržala z gibom roke. »Oh, saj se ne mudi, Jonas, ostanite tu in mi pomagajte!«

Jonas je obstal in skril obe roki za hrbet, ker sta se mu tresli.

Ona je odgrnila rjuho in stegnila izpod odeje svoje vitke, lepe noge in si nataknila dragocene copatke. Vstala je. Dvignila kvišku roke in leno zavezala. Šla je k steklenim balkonskim vratom, jih odprla in sonce jo je vso obsijalo. Za njo je Jonas mračen, črn, trepetajoč opazoval blestečo postavo in si ponavljal: »Vsako jutro ista pesem.«

Čutil je, kako mu stopajo na čelo potne kaplje in zaželel si je oditi iz sobe, iti daleč od te žene z belim telesom, odtegniti se nje-mu čaru, bežati iz tega labirinta, ki ga bo privedel do obupne odtučitve.

»Ahhh!« je globoko zavzdihnila in šla k toaletni mizici, vrgla no-go prek druge, da se je pred njegovimi očmi zablestela bela polt, ki se je sonce še nikdar ni dotaknilo. Omamljen od tolike beline, se mu je zdela lastna koža še bolj črna in zaželel si je pogrezniti se v prepač brez dna, kjer bi bila tema in tišina.

»Ali radi delate pri meni?« ga je vprašala.

»Da, gospa!« ji je naglo odgovoril.

»Kdo ve, morda pa ni res, kar ste sedaj rekli?«

»Da, gospa, ugaja mi.« je preprosto odvrnil.

»Veseli me, imeti vas v svoji službi, Jonas. Ne bi hotela, da bi odšli drugam za vse zlato na svetu. Vi to veste, Jonas, kajne?«

»Da, gospa!«

Nekje mora biti rešilna pot iz tega položaja, je pomislil, neko pot moram najti, a drugačno od one... od one. — Neizgovorjene besede so mu razbijale v možganih, kot bi metal kamenje v gozdno goščo. »Ali ste kdaj mislili zapustiti to službo, Jonas?« je vrtala dalje. »Ne, gospa,« se je zlagal.

»To je lepo od vas, da niste nikoli mislili iti drugam. Ne bi bilo prav, Jonas, tudi če ne upoštevate plače, ki ni majhna.«

»Da, gospa,« je krotko odgovoril.

»Poleg tega, da bi izgubili dober zaslužek, bi bila jaz primorana povedati gospodu Hicksu, svojo soprogu, in znano vam je, da ima on v teh krajih veliko oblast. Tudi bi vam ne bilo lahko najti drugo delo: črnci se trenutno težko zaposlijo in gospod Hicks je

mogočen in ga povsod poslušajo, je prijatelj guvernerja in vseh drugih avtoritete, veste to, Jonas?«

Ni odgovoril in gospa se je iz zivalno zasmejala.

»Oh, čemu le govoriva o zapustitvi službe, če pa vi radi delate pri meni in sem jaz zadovoljna z vami.« Za trenutek je pomolčala, nato pa vprašala: »Je moj mož odsel?«

»Da!... Da, gospa!«

»Prav! Potem pa pridite in mi okrtajte lase!«

»Toda jaz,« se je obotavljala.

»Pridite mi krtačiti lase!« je počasi, toda odločno ukazala. Dala mu je v roko ščetko. V ogle-dalu je videl njen obraz, nežen vrat in lepe prsi, ki jih izrez obleke ni povsem zakrival. Glavo je

(Nadaljevanje na 13. strani)

Pred nabrežinsko obalo

(Foto Magajna)

O KULTURNIH STIKIH
MED SLOVENCMI IN ITALIJANIItalijanski slovenisti
v zadnjih sto letih

(Nadaljevanje iz prejšnje nedelje)

Omeniti je tudi treba številne študije o glagolici v Istri in Dalmaciji.

Zanimanje za Slovence je zaenkrat še vedno omejeno na narodnostno, zgodovinsko, zemljepisno in jezikovno področje. Zanimanje za slovensko kulturo bo pa kmalu sledilo. Čedad in Videm stopata vedno bolj v ospredje kot središči za poznavanje slovenskega sveta. Založba »Accademia« je izdala leta 1875 v Vidmu Marinellijevo študijo o rezijanskih narečjih »Dei dialetti resiani«. Naslednje leto je izšel v »Bollettino del Club Alpino Italiano« prav tako Marinelli-jev potopisni in narodopisni prispavek »La valle di Resia e un'escursione al Monte Canino«. Leta 1877 izide v Trstu L. Vulič-

vičev delo »Slavi e Italiani dal Judri al Quarnero«. G. Sturlo je objavil 1886. leta v Čedadu knjigo »Slavi confinanti«. V Porecu je natisnil leta 1887 A. Marsich delo »Quando e come vennero gli Slavi in Istria«. V IV. letniku videntske revije »Pagine friulane« je Franc Musoni napisal bibliografski pregled o Reziji »Un po' di bibliografia resiana«. Neznani avtor je v reviji »Geografia per tutti« objavil leta 1892 v Bergamu poljudnoznanstveni prikaz »La Resia e i Resiani«. Carlo Errera je objavil leta 1896 v milanskem časopisu »Natura ed Arte« članek »Gli Slavi del Friuli«. Na Musonija spet naitetmo leta 1896 z razpravo »Sulle condizioni economiche, sociali e politiche degli Slavi in Italia«, ki jo je priobčil v Rimu na zborovanju Italijanskih geografov. Razpravo so isto leto natisnili tudi v zborniku »Atti del IV. Congresso geografico italiano«. V reprezentanci »Rivista geografica italiana« je objavil isti Musoni leta 1897 študijo »I nomi locali e l'elemento slavo in Friuli«. V Vidmu pa je Musoni izdal leta 1898 delo »Tra gli Sloveni di Montefosco«. Z Rezijo se ukvarja G. Loschi v knjigi, ki je izšla leta 1898 istočasno v Florenci in Vidmu. Njen naslov je »Resia, abitanti, parlate«. Na Musonijevo ne-trudno slovenistino dejavnost naitetmo tudi na zgodovinskem področju. Leta 1899 je bilo v Čedadu ob priložnosti enajste stoletnice Pavla Diakona zgodovinsko zborovanje, na katerem je Musoni poročal o 25. poglavju V. knjige dela »Historia Longobardorum« in o Slovanih v Furlaniji. Razpravo so nato objavili v zborniku »Atti del Congresso storico tenuto in Cividale nello «XI centenario di Paolo Diacono» z naslovom »Il cap. 25 del libro V. della Historia Longobardorum e gli Slavi del Friuli«. Za palerm-sko revijo »Archivio per le tradizioni popolari« je prispel Musoni leta 1900 študijo »Usi e costumi degli Sloveni Veneti« ter dve leti kasneje (leta 1902) razpravo »La vita degli Sloveni«. Musoni se je zanimal tudi za statistiko. Na osnovi L. Fracassetti-jevega dela »La statistica etnografica del Friuli secondo l'ultimo censimento«, objavljenega leta 1903 v »Atti dell'Accademia di Udine«, je Musoni prav tako leta 1903 objavil v »Bollettino della Società geografica italiana« razpravo »Tedeschi e Slavi in Friuli secondo l'ultimo censimento«. Leta 1904 pa je v Vidmu izšlo njegovo delo »Gli studi di folklore in Friuli«. Med prvo svetovno vojno leta 1916 je Musoni izdal v Milanu knjigo »La nazione slovena e l'attuale momento politico«, tri leta kasneje, to je leta 1919, pa je priobčil v reviji »Quaderni geografici« novo razpravo o Slovincih in o politični stvarnosti Jugoslavije. De Gasperi je priobčil leta 1912 v videntskem časopisu »In alto« narodopisni prispavek »Studi etnografici ed antropologici sulla valle di Resia«. Pokojnega bolgarista in v zadnji dobi svojega znanstvenega delovanja tudi slovenista Enrica Damjanija srečamo leta 1927, ko je objavil v III. letniku rimskega zbornika »Leonardo« članek »Gli studi slavi in Italia«. O beneških Slovincih pa razpravlja Valentin Osterman v dragocenem folklornem delu »La vita in Friuli«. V njem je l. 1912 poročal Ivan Kortičal v »Ljubljanskem zvonu«. L. 1940 pa je Boris Orel pisal o njeni drugi izdaji v ljubljanski reviji »Etnolog«. Drugo izdajo Ostermanove knjige, ki je izšla kakor prva v Vidmu, je opremil z bogatimi opombami Giuseppe Vidoss.

Nastopil je čas za seznanjanje italijanske javnosti tudi s slovenskimi književnimi deli. Tega hvalnega posla so se lotili na obeh straneh. Slovenci in Italijani, Slovenski pionirji na tem področju so bili Franc Pirman, Ivan Kušar in Ivan Trinko-Zamejski. O njih pa bom spregovoril prihodnjič, ko bo govor o slovenskih italijanistih, ker združujem s tem strokovnim pojmom ne samo slovenske znanstvenike, ki so se ukvarjali z jezikom in književnostjo sosednjega italijanskega naroda, ampak tudi tiste, ki so zaradi dobrega poznavanja italijanskega jezika posredovali Italijanom v raznih oblikah izbranih cvetov s slovenskega Parnasa. Prevodi iz slovenske književnosti niso začeli izhajati v samostojnih knjigah, ampak so se pojavljali po raznih revijah in časopisih. Prvič izide v tisku prevod slovenske pesmi v italijanski zbirki »Canti del popolo slavo«, ki jo je pripravil prof. Giacomo Chiodina. Delo je izšlo l. 1878 v Florenci. V njem je zbrano gradivo o slovenskih slovstvih in narodopisju. Poleg českih in poljskih je prvič objavljen nekaj slovenskih pesmi, med katerimi je tudi Jenkova »Naprej zastava slave«. M. A. Canin, je izdal leta 1885 v Benetkah knjigo »Il libro dell'amore« z izborom bolgarske, češke, poljske, ruske, srbske, slovenske, hrvaške in ukrajinske ljudske umetne ljubzenske pesmi. Med slovenskimi so Presernove poezie. Gregorčič in Trinko zastopata slovensko poezijo v slovenskem pesniškem izboru, ki ga je objavil G. Loria leta 1899 v mestu Feltr z naslovom »Flori stranieri«.

(Nadaljevanje prihodnje nedelje)

VEČJA
VEČJA
BRZINA
NEVARNOST

MINISTRSTVO
ZA JAVNA DELA
Generalni inšpektorat za
promet
POLETNA KAMPANJA
ZA ČESTNO VARNOST
27. julija - 11. avgusta 1968

PEŠCI!
POMNITE: VOZNIKI MORAJO
IMETI DOVOLJ ČASA, DA
VAM LAHKO DAJO PREDNOST
NA ZEBRSTIH PREHODIH

NA PONTEROŠU JE LUBENICA DOMA

Vedno manj tujih turistov pri stojnicah z rdečo lubenico

Tudi slabo vreme nagaja prodajalce, ki računajo za svoj zaslužek na dobro turistično sezono

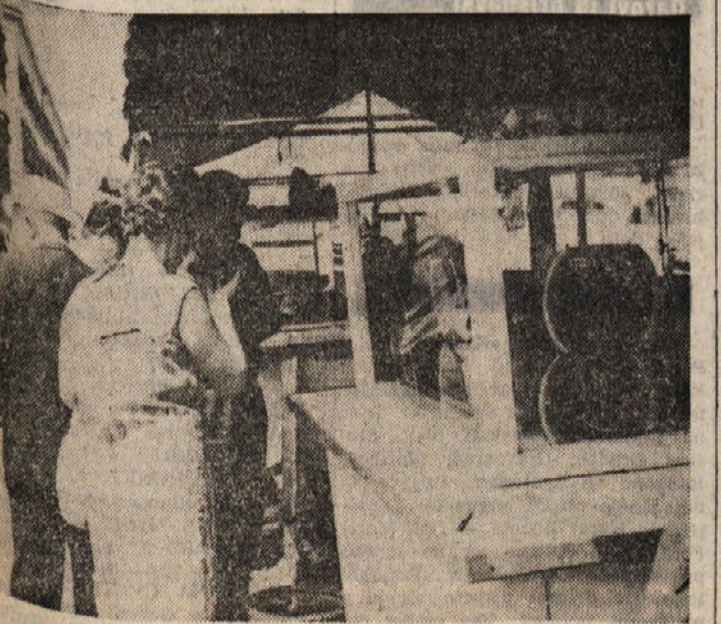
Lubenice... lubenice

Lubenice — polnočni turistični sadež. Tako bi se lahko glasil naslov članka še pred dvema ali celo enim letom. Danes vsaj kar se tiče letošnje sezone, tega ni mogoče več trditi. Lubenice, ta »rdeči osvežilec«, kot se je pred leti izrazil neki Amerikane ob obisku v našem mestu, izgublja vse bolj in bolj na svoji turistični privlačnosti. Zakaj lubenica je še pred nedavnim resda veljala za turistično privlačnost, posebno za Nemce, Švede, Avstrijce, Amerikane in druge severnjake, ki tega tipično mediteranskega sadeža skorajda ne poznajo, ali vsaj niso poznali.

Kje tičijo vzroki, da tako rekoč turistični »amisel« za lubenice ne tako upada, da ne privlačuje več toliko turistov, željnih koščka sredozemskega sonca, pod katerim lubenice pravzaprav uspevajo?

»Odgovor je sila preprost,« nam je odvrnila debelušasta žena, prodajalka lubenic na Ponterosu. »Trst kot tak je veliko izgubil na svoji turistični privlačnosti; umazana metana, ki se nabira na površini našega morja, odvaja turiste iz našega mesta v druge obmorske turistične kraje, zlasti v Dalmacijo. Najhujši dotok turistov v naše mesto se znatno kaže tudi na našem trgu.«

Na Ponterosu je tudi letos, kot je običaj, postavljenih približno sto stojnic z lubenicami. Teh stojnic je v našem mestu več, skorajda vsakomur v očeh. Vendar pa velja Ponteroso za tipično tržišče lubenic, saj tudi stari tržaški rek

Pred stojnico se vedno kdo ustavi

KINO »IRIS« PROSEK

predvaja danes, 11. t. m. s pričetkom ob 16. uri Cinemascope technicolor:

LE DOLCI SIGNORE

Igrajo: URSULA ANDRESS, VIRNA LISI, CLAUDINE UNGER, JEAN PIERE CASSEL ter FRANK WOLFF

MLADINI POD 14. LETOM VSTOP PREPOVEDAN!

kušamo še kaj pokramljati, preden nas zaloti nova ploha. »So,« je ponovno segla v razgovor ženska, saj so dejansko nadomestili tuje goste. Letos pa so poleg domačinov najbolj hvaljeni gostje Slovenci in drugi Jugoslovani, ki se vedno množično prihajajo v naše mesto in si po običajnem nakupu privoščijo košček lubenice.

»Pa boste prodali vso zalogo?«

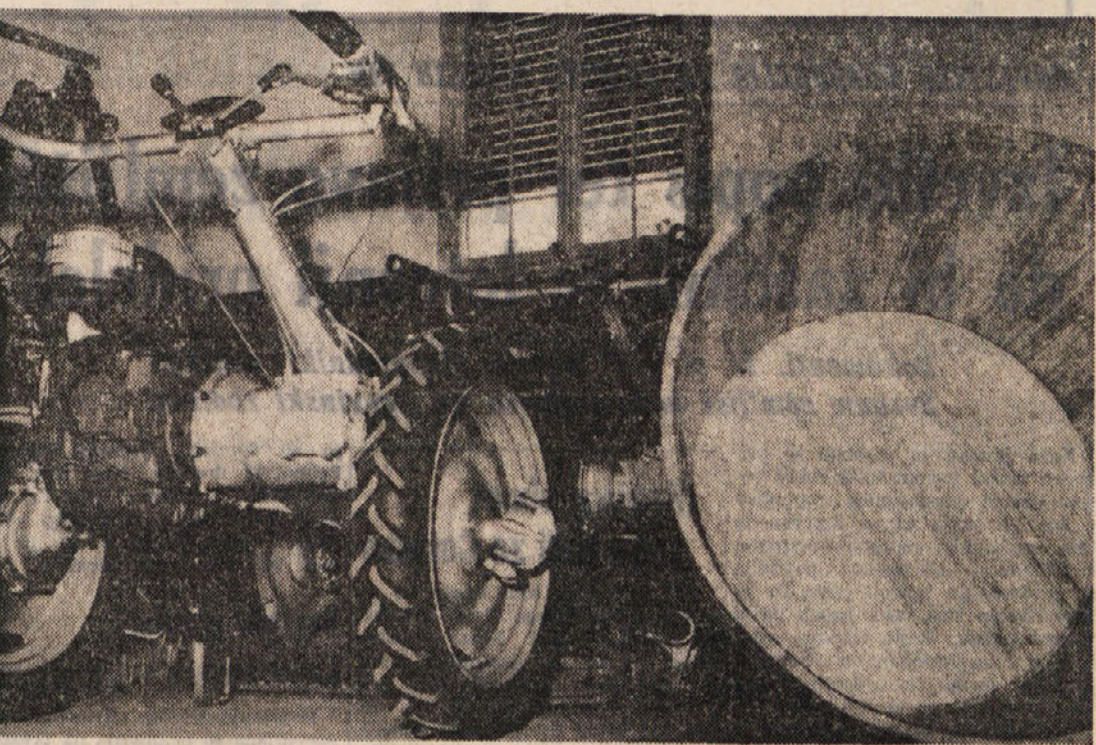
»Če bo vreme ugodno, vsekakor. V nasprotnem primeru pa, kot se je že večkrat pripetilo, bomo morali lubenice prodati po znižani ceni, ali jih darovati, ali pa celo vreči v odpadke.«

»Kaj pa pozimi?«

Nekateri bodo prodajali božična drevesa, drugi pa čepeli ob zapecu in premišljevali o boljši prihodnji sezoni.

S. V.

OD ČETRTRKA DO NEDELJE JUBILEJNI X. KMEČKI TABOR NA OPČINAH

V četrtek, na dan velikega šmarina, bo na Opčinah, ob 10. uri slovesna otvoritev že tradicionalnega X. kmečkega tabora.

Letošnji jubilejni kmečki tabor bo trajal štiri dni, in sicer od četrтка do nedelje. Vsak dan si bodo ljudje lahko ogledali zanimive razstave: panjskih končnic, dokumentarno razstavo razvoja zadrugništva na Tržaškem ter razstavo kmetijskih strojev in orodja.

V soboto bo v dvorani zanimivo predavanje posebno za kmetovalce na temo »Kmetijstvo in zadrugništvo«.

Godba na pihala »Parma« iz Trebča bo v teh dneh imela koncerte. Seveda ne bo manjkalo zabave, kajti je napovedan ples vsaki večer.

Naši vinogradniki bodo sami došli svoj pridelek, dobro domačo kapljico in poskrbeli tudi za prigrizke.

Tabor se bo končal v nedeljo z nagradjevanjem zaslužnih članov kmetijske zadruge.

PRED IX. TEČAJEM O PREVOZIH NA TRŽAŠKI UNIVERZI

Visoko priznanje tržaškim strokovnjakom na »Symposium des Grandes Vitesses«

Iz Trsta so se srečanja udeležili prof. Maternini, prof. Pellis in inž. Santorini. Mednarodni tečaj bo od 19. avgusta do 6. septembra

V okviru svojih akademskih dejavnosti na mednarodni ravni organizira tržaška univerza v zadnjih desetih letih mednarodne tečaje o prevozih v Evropski gospodarski skupnosti, s katerimi je močno zavežena v mednarodnih znanstvenih krogih. Deveta ponovitev tečaja bo letos v našem mestu v času od 19. avgusta do 6. septembra, in sicer so organizatorji tudi to pot pripravi zanimiv spored dela, ki bo pravčasno objavljen, in ki se bo vsekakor nanašal na blagovni promet po morju in po zraku, ter na dobavo tekočin po cevovodih.

Medtem se je v Dunaju izvedelo, da se je na tujakem središču za kongres pravkar zaključil simpozij o velikih hitrostih. »Symposium des Grandes Vitesses«, ki sta ga skupno organizirala Mednarodna zveza železniških kongresov (Association Internationale du Congrès des Chemins de Fer) iz Bruslja in Mednarodna železniška zveza (Union Internationale des Chemins de Fer) iz Pariza. Simpozij je bil razdeljen na pet odsekov, zbrani strokovnjaki pa so na njem razpravljali predvsem o železniških storitvah v okviru tako imenovanih »velikih hitrosti«, ter se pri svojih izjavah mučili predvsem ob problemih vleke in storitev železniških vagonov: razprava se je nadaljevala s sklopi vprašanj, ki zadevajo stalne železniške naprave, posebne tehnične rešitve prevoznih problemov ter strokovna in gospodarska svojstva velikih hitrosti. Na simpoziju so nadalje razpravljali še o verjetnostnem razvoju železnice v prihodnje.

Na srečanju so se zbrali praktično vsi najvidnejši strokovnjaki z železniškega področja, poleg njih pa tudi zastopniki železniških uprav z vsega sveta. Skupina italijanskih strokovnjakov je štela 29 delegatov, med temi pa so bili tudi trije znanstveniki iz našega mesta. To so bili ravnatelj Inštituta za ceste in prevoze prof. M. Maternini, docent prometne tehnike prof. P. Pellis ter redni asistent za tehnična in gospodarska vprašanja pri prevozi inž. F. Santorini. Na tržaškem inštitutu za ceste in prevoze se namreč že dalj časa proučuje prav vprašanja, ki so bila v središču razprav na mednarodnem simpoziju na Dunaju. O doslej opravljenem delu na tem področju je poročal inž. Santorini, ki se je udeležil splošne razprave, s katero se je simpozij po uradnih poročilih zaključil. Tržaški strokovnjak je med svojim izjavam naglasil predvsem potrebo, naj bi se v okviru železniških storitev kolikor mogoče povečala tako imenovana komercialna hitrost; šele drugorazrednega pomena pa je dosega rekordnih maksimalnih hitrosti na železnicih.

Glavni tajnik mednarodnega združenja železniškega kongresa dr. Squiblin je potrdil pomen tržaške univerze na področju prevozov, kar so mednarodni strokovni forumi priznali tudi s tem, da so povabili na

simpozij o velikih hitrostih kar tri njene predstavnike, ter naglasil, da si je Trst pridobil tolikšen sloves po svetu po eni strani s svojim inštitutom za ceste in prevoze na univerzi, po drugi pa z vsakoletnim prirejanjem strokovnih mednarodnih tečajev o prevozih v Evropski gospodarski skupnosti.

Med osebnimi stiki, ki so jih strokovnjaki navezali med seboj ob tej priložnosti, je prof. Maternini prikazal zastopnikom italijanskih državnih železnic, med temi zlasti generalnemu direktorju FFSS ing. Fiengi, potrebo, naj bi vnesli nekaj sprememb v vozni red, ki velja za italijansko notranje železniško omrežje. Strokovnjak J. prikazal predvsem vrsto popravkov, ki so potrebni za to, da bi izboljšali zlasti redne zveze s Trstom. Predstavniki osrednjega vodstva državnih železnic so zagotovili, da bodo upoštevali priporočila tržaških strokovnjakov pri sestavljanju voznega reda za prihodnjo poletno sezono.

Fotografski natečaj p. d. »Škedenj«

Prosvetno društvo v škedenjski razpisuje v okviru stoletnice slovenske čitalnice fotografski natečaj s temotiko »ŠKEDENJ V SLIKI«.

Pravila so naslednja:

- slike naj vsebujejo katero koli karakteristično vasi (panoramno, tipične stavbe, detajle, motive iz življenja, noče...);
- območja škedenja in Kolonkovec;
- format naj bo od 24x30 cm dalje v črno beli tehniki;
- udeleženci lahko sodelujejo na natečaju z več slikami;
- komisija, katero bo imenovalo društvo, bo nagradila 3 najboljše dela;
- prireditelj si pridržuje pravico, da katero koli predloženo sliko uporabi za reprodukcijo z razglednicah, po dogovoru;
- vse slike morajo nositi na hrbtni strani vsebinski naslov in geslo. Dela istega avtorja morajo imeti isto geslo. Udeleženci naj vsem svojim delom priložijo za-

Kot prvo, kot vsako leto, je bilo ocenjevanje žganih pijač od 15. do 20. julija 1968. Mednarodna komisija je bila sestavljena iz enajstih enologov — strokovnjakov, ki jim je predsedoval dipl. inž. Božidar Stanković, vodja oddelka žganih pijač podjetja »Prokupac«, Beograd. Prispele je 259 vzorcev iz: Avstralije, Avstrije, Bolgarije, Finske, Francije, Irake, Italije, Izraela, DR Nemčije, ZR Nemčije, Poljske, Škotske in Jugoslavije.

Podeljenih je bilo 53 zlatih, 172 srebrnih medalj in 16 pisarnih priznanj; podeljen je bil Grand prix in sicer francoskemu podjetju THOS. HINE and Co., 16-jarnac Cognac za pijačo: COGNAC HINE VSOP 40%; dalje so bila podeljena tri posebna priznanja v naslovu: usmipanje 1968 in sicer so to: ISTRJA BITTER 25%, Istravino export, Rijeka — MANASTIRKA 40%, Prokupac, Prokuplje — VI-NJAK 40%, župski rubin, Kruševac.

Kakovostno so bile vse prispele žgane pijače zelo dobre, posebno dobri so bili inozemski likerji.

Mednarodna komisija je ocenjevala vina v času od 23. julija do 1. avgusta 1968. Sestavljena je bila iz sedemnajstih članov, predsednik je bil inž. Zvonimir Simić, enolog in upravnik vinske kleti pri Kmetijski zadrugi Brda, Dobrovo v Brdih.

Člani komisije so bili strokovnjaki iz Avstrije, Bolgarije, Češkoslovaške, Finske, Francije, Italije, DR Nemčije, ZR Nemčije, Poljske, Romunije, Španije, Švice in Jugoslavije. Na prejetih 994 vzorcev iz Argentine, Avstralije, Avstrije, Bolgarije, Češkoslovaške, Francije, Grčije, Italije, Izraela, DR Nemčije, ZR Nemčije, Nove Zelandije, Portugalske, Romunije, Švice, Turčije, ZDA in Jugoslavije je bilo podeljenih 238 zlatih in 676 srebrnih medalj ter 24 pisarnih priznanj. Podeljenih je bilo tudi 12 šampionov 1968. Jugoslavija je prejela na 268 poslatih vzorcev 80 zlatih in 188 srebrnih medalj ter 7 pisarnih priznanj. Dalje je prejela 4 šampione in sicer: Slovenija vino, Ljubljana za Zeleni silvanec 1947 — VINAG, Maribor za Beli burgundec 1963 — Kmetijski kombinat, Gornja Radgona za Čuvée rezervirane 1966.

Ocenjevanje sadnih sokov bo 19. in 20. t. m.

Mednarodna komisija je ocenjevala vina v času od 23. julija do 1. avgusta 1968. Sestavljena je bila iz sedemnajstih članov, predsednik je bil inž. Zvonimir Simić, enolog in upravnik vinske kleti pri Kmetijski zadrugi Brda, Dobrovo v Brdih.

Člani komisije so bili strokovnjaki iz Avstrije, Bolgarije, Češkoslovaške, Finske, Francije, Italije, DR Nemčije, ZR Nemčije, Poljske, Romunije, Španije, Švice in Jugoslavije. Na prejetih 994 vzorcev iz Argentine, Avstralije, Avstrije, Bolgarije, Češkoslovaške, Francije, Grčije, Italije, Izraela, DR Nemčije, ZR Nemčije, Nove Zelandije, Portugalske, Romunije, Švice, Turčije, ZDA in Jugoslavije je bilo podeljenih 238 zlatih in 676 srebrnih medalj ter 24 pisarnih priznanj. Podeljenih je bilo tudi 12 šampionov 1968. Jugoslavija je prejela na 268 poslatih vzorcev 80 zlatih in 188 srebrnih medalj ter 7 pisarnih priznanj. Dalje je prejela 4 šampione in sicer: Slovenija vino, Ljubljana za Zeleni silvanec 1947 — VINAG, Maribor za Beli burgundec 1963 — Kmetijski kombinat, Gornja Radgona za Čuvée rezervirane 1966.

Ocenjevanje sadnih sokov bo 19. in 20. t. m.

Mednarodna komisija je ocenjevala vina v času od 23. julija do 1. avgusta 1968. Sestavljena je bila iz sedemnajstih članov, predsednik je bil inž. Zvonimir Simić, enolog in upravnik vinske kleti pri Kmetijski zadrugi Brda, Dobrovo v Brdih.

Člani komisije so bili strokovnjaki iz Avstrije, Bolgarije, Češkoslovaške, Finske, Francije, Italije, DR Nemčije, ZR Nemčije, Poljske, Romunije, Španije, Švice in Jugoslavije. Na prejetih 994 vzorcev iz Argentine, Avstralije, Avstrije, Bolgarije, Češkoslovaške, Francije, Grčije, Italije, Izraela, DR Nemčije, ZR Nemčije, Nove Zelandije, Portugalske, Romunije, Švice, Turčije, ZDA in Jugoslavije je bilo podeljenih 238 zlatih in 676 srebrnih medalj ter 24 pisarnih priznanj. Podeljenih je bilo tudi 12 šampionov 1968. Jugoslavija je prejela na 268 poslatih vzorcev 80 zlatih in 188 srebrnih medalj ter 7 pisarnih priznanj. Dalje je prejela 4 šampione in sicer: Slovenija vino, Ljubljana za Zeleni silvanec 1947 — VINAG, Maribor za Beli burgundec 1963 — Kmetijski kombinat, Gornja Radgona za Čuvée rezervirane 1966.

Ocenjevanje sadnih sokov bo 19. in 20. t. m.

Mednarodna komisija je ocenjevala vina v času od 23. julija do 1. avgusta 1968. Sestavljena je bila iz sedemnajstih članov, predsednik je bil inž. Zvonimir Simić, enolog in upravnik vinske kleti pri Kmetijski zadrugi Brda, Dobrovo v Brdih.

Člani komisije so bili strokovnjaki iz Avstrije, Bolgarije, Češkoslovaške, Finske, Francije, Italije, DR Nemčije, ZR Nemčije, Poljske, Romunije, Španije, Švice in Jugoslavije. Na prejetih 994 vzorcev iz Argentine, Avstralije, Avstrije, Bolgarije, Češkoslovaške, Francije, Grčije, Italije, Izraela, DR Nemčije, ZR Nemčije, Nove Zelandije, Portugalske, Romunije, Švice, Turčije, ZDA in Jugoslavije je bilo podeljenih 238 zlatih in 676 srebrnih medalj ter 24 pisarnih priznanj. Podeljenih je bilo tudi 12 šampionov 1968. Jugoslavija je prejela na 268 poslatih vzorcev 80 zlatih in 188 srebrnih medalj ter 7 pisarnih priznanj. Dalje je prejela 4 šampione in sicer: Slovenija vino, Ljubljana za Zeleni silvanec 1947 — VINAG, Maribor za Beli burgundec 1963 — Kmetijski kombinat, Gornja Radgona za Čuvée rezervirane 1966.

Ocenjevanje sadnih sokov bo 19. in 20. t. m.

KARLA FURLANA SMO POKOPALI

Na domačem pokopališču je bil 1. avgusta pokopan Karol Furlan iz Gabrova št. 3. Stevilni znanci in prijatelji ter vaščani so spremlili tega našega zaslužnega možaka na njegovi zadnji poti ter s tem zadnjič dokazali svojo globoko hvalnišnost moči, ki je v osebnostni borbi štrval vse kar mu je bilo najdražjega.

Karol Furlan se je rodil pred 85 leti v Gabrovcu, kjer je tudi vedno živel. Poročil se je na kraju prvega desetletja našega stoletja z Marijo Tomašič, ki je bila za dve leti mlajša od njega. Življenje jima je obogatilo rojstvo štirih otrok od katerih sta danes še dva živa.

Vojna vihra je potegnila v svoj vrtnec tudi pokojnega Karla in vso njegovo družino. Njihova tragedija pa, če jo tako hočemo imenovati, bo ostala zapisana s svetlimi črkami v zgodovini našega ljudstva.

Vse se je začelo po padcu fašizma in potem po kapitulaciji italijanske Badogliojeve vojske. Dva sinova sta odšla v partizane. Marij, ki je bil star komaj 16 let (rojen je bil 30. maja 1927), se je udeležil bitke na goriški fronti v septembru 1943 ter je padel 15. omenjenega meseca blizu Bukovice, kot borec 2. čete 1. bataljona Goriške brigade.

Starejši sin Karol (rojen 1. 1923) je tudi začel svoje partizansko življenje kot borec, toda pomenje je postal komandant bataljona Kosovelove brigade. Padel je kot junak v borbi z Nemci in njihovimi pomagači na Porezni pri Cerknem 25. marca 1945, se pravi tik pred osvoboditvijo.

Medtem je v taborišču v Ravensbrücku počast hiral njuna mati Marija. Sredi najhujših borb na Primorskem se je odpravila v Cerkljo, da bi obiskala svojega sina Karla. Imela je srečo, našla ga je, se pogovorila z njim in potem se je vedno poslovila. Čakala pa jo je še ena pot: obisk na pokopališču v Bukovici, kjer je bil pokopan njen še nedorošlj Marij. Po poti pa je še podpisala posojilo za osvobodilno fronto. Potrdilo je zašila v obleko nad ramo, kar ji je bilo usodno. V Vipavi so jo prijeli fašistični alpinisti ter ga ji našli pri

preiskavi. Izročili so jo Nemcem, avgusta pokopan Karol Furlan iz Gabrova št. 3. Stevilni znanci in prijatelji ter vaščani so spremlili tega našega zaslužnega možaka na njegovi zadnji poti ter s tem zadnjič dokazali svojo globoko hvalnišnost moči, ki je v osebnostni borbi štrval vse kar mu je bilo najdražjega.

To je kratek opis življenjske tragedije pokojnega Karla Furlana, ki smo ga pokopali pred 10 dnevi. Trud in nesebično postrvovalno delo za osvobodilno borbo pa nista bila samo delež njegovih družinskih članov. Tudi sam Karol je kljub tegobam in strahotam po svojih močeh, čeprav star že skoraj 60 let, pomagal pri osvobodilni bor-

bi našega ljudstva. Kot terenski delavec je opravljal tedaj važno funkcijo vojaškega referenta ter je bil vsak dan izpostavljen nevarnostim, preganjanju in smrti.

Vojna vihra je minila, toda na Karlov dom se nista vrnila več padla sinova, in ni se vrnila njegova življenjska družina. Ostal mu je še dom in sin Ivan z družino, kjer je preživel vsa ta leta. Ostala mu je še hčerka Marija, ki je poročena v Barkovljah.

Vse življenje je bil pokojni Karol trdnega zdravja. Začel je ugasniti kot sveča pred tremi meseci, ko je nenadoma abolel. Naj spomin nanj in na njegovo junško družino nikoli ne ugasne v srcih naših ljudi. Njegovim svojem pa naj grelo izrazi našega najljubljega žalosa.

NA GOSPODARSKEM RAZSTAVIŠČU V LJUBLJANI

Kmalu ponovno zbrane najboljše svetovne pijače

Med žganimi pijačami se priporočajo zlasti francoski Cognac Hine (Grand prix), domači Istra Bitter, Manastirka in Vinjak župski rubin - Javna pokušina nagradjenih vin iz vsega sveta

V času od 30. avgusta do 8. septembra 1968 bo na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani tradicionalni vinjski sejem, katerega program obsega:

1. Mednarodno ocenjevanje vin, žganih pijač in sadnih sokov.
2. Sejem vin, žganih pijač in sadnih sokov.
3. Specializirani sejem kletarske in vinogradniške opreme.
4. Specializirani sejem gostinske in turistične opreme.
5. Posebne prireditve kot so mednarodna pokušina vin, tekmovalne barmanov, gostinski večeri in druge.

Kot prvo, kot vsako leto, je bilo ocenjevanje žganih pijač od 15. do 20. julija 1968. Mednarodna komisija je bila sestavljena iz enajstih enologov — strokovnjakov, ki jim je predsedoval dipl. inž. Božidar Stanković, vodja oddelka žganih pijač podjetja »Prokupac«, Beograd. Prispele je 259 vzorcev iz: Avstralije, Avstrije, Bolgarije, Finske, Francije, Irake, Italije, Izraela, DR Nemčije, ZR Nemčije, Poljske, Škotske in Jugoslavije.

Podeljenih je bilo 53 zlatih, 172 srebrnih medalj in 16 pisarnih priznanj; podeljen je bil Grand prix in sicer francoskemu podjetju THOS. HINE and Co., 16-jarnac Cognac za pijačo: COGNAC HINE VSOP 40%; dalje so bila podeljena tri posebna priznanja v naslovu: usmipanje 1968 in sicer so to: ISTRJA BITTER 25%, Istravino export, Rijeka — MANASTIRKA 40%, Prokupac, Prokuplje — VI-NJAK 40%, župski rubin, Kruševac.

Kakovostno so bile vse prispele žgane pijače zelo dobre, posebno dobri so bili inozemski likerji.

Mednarodna komisija je ocenjevala vina v času od 23. julija do 1. avgusta 1968. Sestavljena je bila iz sedemnajstih članov, predsednik je bil inž. Zvonimir Simić, enolog in upravnik vinske kleti pri Kmetijski zadrugi Brda, Dobrovo v Brdih.

Člani komisije so bili strokovnjaki iz Avstrije, Bolgarije, Češkoslovaške, Finske, Francije, Italije, DR Nemčije, ZR Nemčije, Poljske, Romunije, Španije, Švice in Jugoslavije. Na prejetih 994 vzorcev iz Argentine, Avstralije, Avstrije, Bolgarije, Češkoslovaške, Francije, Grčije, Italije, Izraela, DR Nemčije, ZR Nemčije, Nove Zelandije, Portugalske, Romunije, Švice, Turčije, ZDA in Jugoslavije je bilo podeljenih 238 zlatih in 676 srebrnih medalj ter 24 pisarnih priznanj. Podeljenih je bilo tudi 12 šampionov 1968. Jugoslavija je prejela na 268 poslatih vzorcev 80 zlatih in 188 srebrnih medalj ter 7 pisarnih priznanj. Dalje je prejela 4 šampione in sicer: Slovenija vino, Ljubljana za Zeleni silvanec 1947 — VINAG, Maribor za Beli burgundec 1963 — Kmetijski kombinat, Gornja Radgona za Čuvée rezervirane 1966.

Ocenjevanje sadnih sokov bo 19. in 20. t. m.

Mednarodna komisija je ocenjevala vina v času od 23. julija do 1. avgusta 1968. Sestavljena je bila iz sedemnajstih članov, predsednik je bil inž. Zvonimir Simić, enolog in upravnik vinske kleti pri Kmetijski zadrugi Brda, Dobrovo v Brdih.

Člani komisije so bili strokovnjaki iz Avstrije, Bolgarije, Češkoslovaške, Finske, Francije, Italije, DR Nemčije, ZR Nemčije, Poljske, Romunije, Španije, Švice in Jugoslavije. Na prejetih 994 vzorcev iz Argentine, Avstralije, Avstrije, Bolgarije, Češkoslovaške, Francije, Grčije, Italije, Izraela, DR Nemčije, ZR Nemčije, Nove Zelandije, Portugalske, Romunije, Švice, Turčije, ZDA in Jugoslavije je bilo podeljenih 238 zlatih in 676 srebrnih medalj ter 24 pisarnih priznanj. Podeljenih je bilo tudi 12 šampionov 1968. Jugoslavija je prejela na 268 poslatih vzorcev 80 zlatih in 188 srebrnih medalj ter 7 pisarnih priznanj. Dalje je prejela 4 šampione in sicer: Slovenija vino, Ljubljana za Zeleni silvanec 1947 — VINAG, Maribor za Beli burgundec 1963 — Kmetijski kombinat, Gornja Radgona za Čuvée rezervirane 1966.

Ocenjevanje sadnih sokov bo 19. in 20. t. m.

Mednarodna komisija je ocenjevala vina v času od 23. julija do 1. avgusta 1968. Sestavljena je bila iz sedemnajstih članov, predsednik je bil inž. Zvonimir Simić, enolog in upravnik vinske kleti pri Kmetijski zadrugi Brda, Dobrovo v Brdih.

Člani komisije so bili strokovnjaki iz Avstrije, Bolgarije, Češkoslovaške, Finske, Francije, Italije, DR Nemčije, ZR Nemčije, Poljske, Romunije, Španije, Švice in Jugoslavije. Na prejetih 994 vzorcev iz Argentine, Avstralije, Avstrije, Bolgarije, Češkoslovaške, Francije, Grčije, Italije, Izraela, DR Nemčije, ZR Nemčije, Nove Zelandije, Portugalske, Romunije, Švice, Turčije, ZDA in Jugoslavije je bilo podeljenih 238 zlatih in 676 srebrnih medalj ter 24 pisarnih priznanj. Podeljenih je bilo tudi 12 šampionov 1968. Jugoslavija je prejela na 268 poslatih vzorcev 80 zlatih in 188 srebrnih medalj ter 7 pisarnih priznanj. Dalje je prejela 4 šampione in sicer: Slovenija vino, Ljubljana za Zeleni silvanec 1947 — VINAG, Maribor za Beli burgundec 1963 — Kmetijski kombinat, Gornja Radgona za Čuvée rezervirane 1966.

Ocenjevanje sadnih sokov bo 19. in 20. t. m.

Mednarodna komisija je ocenjevala vina v času od 23. julija do 1. avgusta 1968. Sestavljena je bila iz sedemnajstih članov, predsednik je bil inž. Zvonimir Simić, enolog in upravnik vinske kleti pri Kmetijski zadrugi Brda, Dobrovo v Brdih.

Člani komisije so bili strokovnjaki iz Avstrije, Bolgarije, Češkoslovaške, Finske, Francije, Italije, DR Nemčije, ZR Nemčije, Poljske, Romunije, Španije, Švice in Jugoslavije. Na prejetih 994 vzorcev iz Argentine, Avstralije, Avstrije, Bolgarije, Češkoslovaške, Francije, Grčije, Italije, Izraela, DR Nemčije, ZR Nemčije, Nove Zelandije, Portugalske, Romunije, Švice, Turčije, ZDA in Jugoslavije je bilo podeljenih 238 zlatih in 676 srebrnih medalj ter 24 pisarnih priznanj. Podeljenih je bilo tudi 12 šampionov 1968. Jugoslavija je prejela na 268 poslatih vzorcev 80 zlatih in 188 srebrnih medalj ter 7 pisarnih priznanj. Dalje je prejela 4 šampione in sicer: Slovenija vino, Ljubljana za Zeleni silvanec 1947 — VINAG, Maribor za Beli burgundec 1963 — Kmetijski kombinat, Gornja Radgona za Čuvée rezervirane 1966.

Ocenjevanje sadnih sokov bo 19. in 20. t. m.

VSAGO JUTRO

(Nadaljevanje s 3. strani)

negnila nazaj in njene oči so se v ogledalu srečale z njegovimi. »Krtajte nalahko in nežno!«

Začel je počasi je njegova roka drsela po mekih, stiskanih lasih, medtem ko je imel oči uprte v njene. Zavedal se je, da je v parstih, in opazoval njen dvomilen obraz, njene čutne ustnice, ki so se odpirale pri vsaki ščetkini potezi. Njene zelene, mačje oči so se nekoliko priprle vsesale v njegove, ki so bile osuple in prestrašene.

Sleherno jutro je ta žena obdela njegove s svojim očarujícím telesom in z zapeljivimi pogledi, vedno pripravljena izživiti ga, vedno pripravljena spominjati ga na večno alternativo: Morda da, morda ne.

Nadaljeval je krtačenje z ritmično kretnjo in lahko roko, njen obraz pa je sijal v živalskem ugozju vsakokrat, ko se je mehka ščetka zagrebla v zlato njenih bujnih las.

Jonas je mislil na rešilni izhod in se vpraševal, če bo imel pogum uredniti ga in za vedno pretrgati nezno stanje. Ona je natihno št

RADIO VIZIJA

NEDELJA, 11. AVGUSTA 1968 PONEDELJEK, 12. AVGUSTA 1968

Radio Trst A

8.15, 13.15, 14.15, 20.15 Poročila
8.30 Kmetijska oddaja - 9.00
Maša - 10.00 Godalni orkester -
11.15 Oddaja za najmlajše - 12.00
Naborna glasba - 12.30 Za vsako-
gar nekaj - 13.30 Glasba po željah
14.45 Glasba z vsega sveta - 15.55
Lillo: Načrt Manhattan (drama) -
16.50 Orkestri - 17.30 Plesna
glasba - 18.45 Rossini in Franck -
19.20 Zbor - 20.00 Sport - 20.30
Bednari, Pratiša - 21.00 Operet-
ne melodije - 21.50 Sodobna glas-
ba - 22.00 Nedelja in sportu.

Trst

9.30 Kmetijska oddaja - 11.00
Skladbe za orgle - 11.15 Tržaški
mandolinisti - 11.30 Za prijatelje
cvetja.

Koper

8.30, 12.30, 15.00, 20.15 Poročila
10.00 Jutranja glasba - 10.10 Za-
bavni zvoki - 10.30 Nedeljsko sre-
čanje - 10.45 Orkester - 11.00 Pre-
nos RL - 11.30 Današnji pevci -
12.05, 12.50, 15.30 in 16.07 Glasba
po željah - 14.00 Dogodki in od-
meti - 14.20 Trobenta Ar Korvin -
15.10 Domača pesni - 16.00 Pre-
nos RL - 20.00 Orkester - 20.30
Prenos RL - 23.00 Plesna glasba
- 23.25 Športna nedelja.

Nacionalni program

8.00, 13.00, 15.00, 20.00 Poročila
8.30 Kmetijska oddaja - 9.30
Maša - 10.15 Ura glasbe - 12.00
Kontrapunkt - 13.20 Caterina Ca-
selli in Lucio Dalla - 14.00 Ital-
povečke - 15.30 Sopranistka G. A-
rangi - 16.00 Popo'dne z Mino -
18.00 Simf. koncert - 20.20 Glas-
beno variete - 21.10 Beethovenova
komorna glasba - 22.25 Neapeljske
melodije.

II. program

7.30, 8.30, 13.30, 19.30 Poročila
8.45 Glasbeno fantazija - 9.35 Ve-
liki variete - 11.35 Joke box -
12.30 Orkester, solisti in zbori -
14.00 Puceljina opera glasba -
15.20 Freikvazija se dilanti -
17.05 Glasba in sport - 13.45 in
20.00 Glasbeno-govorni spored -
21.30 Francoske nove plošče -
22.40 Jazz.

III. program

10.30 Skladbe za orgle - 11.00
Farkasov Triptih - 11.15 Operni
koncert - 13.00 Velike interpretaci-
je - 14.30 Brahmsov sekstet in
Faurejev kvartet - 15.30 Esaki:
Agamemnon - 17.30 Sličice iz Fran-
cis - 18.45 Orlando Furioso - 19.15
Koncert - 20.30 Preteklost in se-
danost - 21.00 Resnična fantastič-
na znanost.

Filodifuzija

8.00 Pogonin in Čajkovski - 11.00
Kamerni glasba - P. I. Čaj-
kovskega - (Lahka glasba) - 8.30
Glasba z vsega sveta - 11.30 Glas-
ba za mladino.

Slovenija

7.00, 8.00, 14.00, 20.30 Poročila
7.20 Informativna oddaja - 8.30
Za kmetijske proizvajalce - 8.50
Informativna oddaja - 9.05 M. Ba-
sković: Čudovito potovanje (igra
za otroke) - 11.00 Se pomnite, lo-
varisti...! - 11.30 Drago Kumer: Tako
so padali komunisti; Anton Trebe-
š - 11.45 Pesmi Breda - 12.00
V baski grapi - 12.15 Pesmi Breda -
12.30 Turistični napotki za tuje
goste - 13.00 Na današnji dan -
13.10 Tri skladbe Carla Reinecker-
ja - 13.30 Kmetijski nasveti - 13.40
Koncert pihalnih orkestror - 13.50
Ovestila in zabavna glasba - 14.30
Priporočajo vam... - 15.05 Lahka
glasba s simfoničnim orkestrom -
15.20 Glasbeno intermezzo - 16.40
Zbor «Enakost iz Kranja» - 17.00
Vsak dan za vas - 18.05 Operni
koncert - 19.00 Aktualnosti doma
in po svetu - 19.15 «Signal» - 19.35
Mladinska oddaja: «Interneta 48» -
20.00 Lahko noč, otroci - 20.15
Poje kot Kobaht - 21.00 Simfo-
nični koncert orkestra Slovenske
filharmonije: Srebotnjak, Beetho-
ven, Liszt in Dvořák - 22.35 Mali
ansambli in instrumentalni solisti -
23.10 Radi se jih poslušali -
24.05 Literarni nokturmo: Pesmi
» morja.

Ital. televizija

11.00 Naborna oddaja - 12.15
Kmetijska oddaja - 17.30 Spored
za mladino - 18.30 Včeraj in dan-
es - 19.45 Sport - 20.30 Dnevnik -
21.00 Maigret sotto inchiesta - 22.05
Četrt ure z L. Dalla - 22.20 Sport
na nedelja - 23.30 Dnevnik.

II. kanal

18.30 Košarka, prenos iz Rimi-
nija - 21.00 Dnevnik - 21.15 Abbe
Lane - 22.15 TV film: «Tretja
krog».

JUG. TELEVIZIJA OD 11. DO 18. VIII. 1968

NEDELJA, 11. avgusta

10.30, 20.00 in 23.10 Poročila -
10.35 Dobro nedeljo voščimo -
11.00 Kmetijska oddaja - 11.45
Disneyev svet - 18.10 TV kazipot -
18.30 Istra - potopisna repor-
taža - 19.00 Med pesmimi in ko-
račnicami - 20.10 Notredamske
senice - film - 21.50 in 24.30 Me-
lodije Jadrana - Split 68 - 23.20
Propagandna oddaja - 23.45 Sport
ni pregled.

PONEDELJEK, 12. avgusta

21.00, 23.25 Poročila - 19.30 Po
Sloveniji - 19.50 Turizem na Krasu -
20.20 Obrežje - oddaja za ital-
narodnostno skupino - 20.40 Plošča
poletja - 21.35 Po državnem pre-
stevu v atletiki - 21.50 V. K.
Kleper: Na mostu - TV igra -
22.25 Razigrano poletje - film -
23.05 K. Cipci: Koncert za oboe in
godala.

TOREK, 13. avgusta

21.00 in 23.35 Poročila - 19.35
Vremensko-oglednik, kako ravnaš s pe-
telino - 19.50 Plesni orkester -
20.15 Predvolin: vrtljak v ZDA -
21.30 Vijavaja - 21.40 Lahko noč,
odvetnik - film - 22.55 Predkon-
gresna razmišljanja - 23.10 Moški
zbor iz Ribnice - 23.40 Waterpolo
Jadrana Miladost.

SREDA, 14. avgusta

21.00 in 23.55 Poročila - 19.30

Radio Trst A

7.15, 8.15, 13.15, 14.15, 20.15 Po-
ročila - 7.30 Jutranja glasba -
11.35 Slov. pevci - 12.10 Poletna
srečanja - 12.20 Za vsakogar ne-
kak - 13.30 Motivi - 17.20 Poljudna
enciklopedija - 18.00 Zborovski
petje - 18.20 Umetnost in priredit-
ve - 18.30 Glazurno, Letni časi:
Gurdi, baskovske melodije - 19.30
S Plečnikom po Italiji - 20.00
Sportna tribuna - 20.50 Zgodbe iz
prve svetovne vojne.

Trst

12.05 Klavirski duo - 12.25 Tre-
tja stran - 13.50 Rossini, Pelpela,
prvo dejanje.

Koper

7.30, 8.30, 12.30, 15.00, 17.00,
20.15 Poročila - 8.10 Jutranja glas-
ba - 9.00 Pesmi - 9.30 Operne ari-
je - 10.00 Pod senčnikom - 11.00
Juke box - 11.30 Današnji pevci -
12.00 in 12.50 Glasba po željah -
14.00 Sportni ponedeljek - 15.10
Za odhiti in razvedrilo - 15.30 Zvo-
ki in barve - 16.30 Popularne
skladbe - 17.30 Mozaik glasov -
18.00 «Postrežnik v letalu» - 18.40
Baročna glasba - 19.00 in 20.30
Prenos RL - 20.00 Orkester - 23.10
Motivi - 23.35 Večerni koncert.

Nacionalni program

7.00, 8.00, 13.00, 15.00, 20.00 Po-
ročila - 8.30 Plošča za poletje -
9.10 Jutrovi trak - 10.05 Ura glas-
be - 12.05 Kontrapunkt - 14.37 in
15.10 Plošča za poletje - 16.30 Mo-
derne melodije - 17.05 Programi za
mladino - 19.15 Roman v nadej-
vanju - 20.15 Orkestri - 21.00 Do-
nizetti: La fiedla del reggimento.

II. program

7.30, 8.30, 13.30, 14.30, 19.30 Po-
ročila - 8.45 Lahka glasba - 9.40
Glasbeni album - 10.00 Roman -
10.15 Jazz - 11.35 Pesmi desetletja
- 13.35 Plošča za poletje - 14.04
Juke box - 15.00 Izbrane plošče -
16.00 Pesmi - Neapeljskega festi-
vala - 18.20 Poljudna enciklope-
dija - 19.01 Leteči krožniki - 20.01
Stop'mo v gledališče - 21.10 Glas-
beno govorni spored - 22.40 Nea-
peljske pesmi.

III. program

10.00 Naborna glasba - 11.45
Mozartov kvintet K 407 - 12.20
Prokofjev, Sankarzi, opus 17 -
12.35 Anđelija interpretor - 13.30
Granados: Goyescas - 17.15 Mo-
zartova sonata št. 7 - 18.15 Lah-
ka glasba - 18.45 Radijska črtica -
20.30 Eshilova «Kocofes» - 22.30
Glasba danes.

Filodifuzija

8.55 Martinjeve skladbe - 9.10
Sopranistka Cavali in basist Ca-
bassi - 11.55 Honegger in Sostakovi-
č - (Lahka glasba) - 8.30 Glas-
ba z vsega sveta - 10.00 Jazz, pe-
mi, orkestri.

Slovenija

7.00, 8.00, 14.00, 20.30 Poročila
7.20 Informativna oddaja - 8.30
Za kmetijske proizvajalce - 8.50
Informativna oddaja - 9.05 M. Ba-
sković: Čudovito potovanje (igra
za otroke) - 11.00 Se pomnite, lo-
varisti...! - 11.30 Drago Kumer: Tako
so padali komunisti; Anton Trebe-
š - 11.45 Pesmi Breda - 12.00
V baski grapi - 12.15 Pesmi Breda -
12.30 Turistični napotki za tuje
goste - 13.00 Na današnji dan -
13.10 Tri skladbe Carla Reinecker-
ja - 13.30 Kmetijski nasveti - 13.40
Koncert pihalnih orkestror - 13.50
Ovestila in zabavna glasba - 14.30
Priporočajo vam... - 15.05 Lahka
glasba s simfoničnim orkestrom -
15.20 Glasbeno intermezzo - 16.40
Zbor «Enakost iz Kranja» - 17.00
Vsak dan za vas - 18.05 Operni
koncert - 19.00 Aktualnosti doma
in po svetu - 19.15 «Signal» - 19.35
Mladinska oddaja: «Interneta 48» -
20.00 Lahko noč, otroci - 20.15
Poje kot Kobaht - 21.00 Simfo-
nični koncert orkestra Slovenske
filharmonije: Srebotnjak, Beetho-
ven, Liszt in Dvořák - 22.35 Mali
ansambli in instrumentalni solisti -
23.10 Radi se jih poslušali -
24.05 Literarni nokturmo: Pesmi
» morja.

Ital. televizija

18.15 Program za mladino - 19.45
Sport in kronike - 20.30 Dnevnik -
21.00 Film: «I masnadieri» - 22.50
Filmske premiere - 23.00 Dnevnik.

II. kanal

21.00 Dnevnik - 21.15 Prva stran
- 22.15 Indijska Drama in plesu
«Kathakali» - 23.15 Popotovanja
med ljudmi.

OBVESTILO KONZORCIJA ZA ZAŠČITO BRIŠKIH VIN

Izvršiti popis ter prijavo zemljišč da bi zaščitili že letošnji pridelek

Dokumenti, ki si jih morajo vinogradniki oskrbeti
Seznam zemljišč bodo sestavili na trgovinski zbornici

Naša javnost in posebno še pri-
zadeti briški vinogradniki dobro po-
zna dekret predsednika republike
z dne 15. julija t.l., s katerim je
bila briškemu področju priznana
kvalifikacija zaščitenega področja
za proizvodnjo tipičnih vin. To je
brez dvoma zelo velik uspeh naših
vinogradnikov, kajti njihova vina
bodo s tem pridobila na vrednosti
in bodo zaradi tega dobra briška
vina prodajali po še višji ceni.

Konzorcij za zaščito tipičnih briš-
kih vin, ki je sedaj javno priznan
in ki ureja vse upravno delo
v zvezi z zaščitnim področjem, da
večja prizadeva vinogradnike, da je
potrebno priložiti z urejanjem kate-
gorizacije zemljišč.

Zakon predvideva celo vrsto nad-
zorstev in vinogradniki se jim bo-
do morali podvreči, čeprav to po-
meni izgubo časa za kmetovalca,
je to v njegovem interesu.

Najprej je treba vpisati v seznam
zaščitnih zemljišč vsa področja za-
sajena s trtami, ki spadajo v briško
področje. Ta zemljišča bodo vpisa-
na v posebni seznam, ki ga bodo
sestavili na trgovinski zbornici.

S tem v zvezi bodo morali vno-
gradniki prijaviti svoje vinograde
na prizadetih občinah, kjer se ze-
mljišča nahajajo. Čas za vlaganje
prošenj bo letošnji omejen, kajti, le
če bo vse urejeno, bodo lahko kme-
tovalci izkoristili že pridelek letoš-
nje trgatve.

Ker niso še določili datuma za
vlaganje prošev, svetuje konzorcij,
naj si prizadeži kmetje že sedaj
prekrojujo naslednje dokumente ali
podatke:

1. celotna površina posestva in
površina, ki je zasajena s trtami;
v primeru, da je posestvo razdelje-
no na več občin, bo potrebno imeti
na razpolago podatke za vsako ob-
čino posebej;
2. površina vinogradov, ki jih ho-
če lastnik vpisati v seznam zašči-
tega področja, razdeljena po vrsti
trte;
3. kraj, številka mape in katastr-
ske parcele za vsak vinograd pose-
bej;
4. vinogradniška površina s spe-
cializirano kulturo po vrsti;
5. vinogradniška površina z me-
šano kulturo po vrsti;
6. število trt s specializirano kul-
turo po vrsti;
7. število trt z mešano kulturo po
vrsti;
8. podatki o starosti trt za vsako
vrsto posebej.

Konzorcij obvešča, da bodo le ti-
sti kmetje, ki bodo pravilno navi-
nali prijavo, imeli pravico do pri-
znanja.

Konzorcij vabi kmetje prizadetega
področja, ki bi hoteli pojasniti, naj
se javijo na uradu v Gorici, Ulica
Morelli 43, II. nadstropje, tel. 87-127,
vsak dan v uradnih urah (razen v
tem tednu, ko so uradi zaprti za
tradi poletnih počitnic do 18. avgu-
sta).

Imeli smo priliko govoriti z njim
pred časom, ko smo se zanimali za
zgodovino gradu v Rubijah. Černic
je poznal zelo dobro, saj je njegov
oče bil kmetič delavec na njegovem
posestvu in enako pot je iz-
bral tudi naš Anton, ko je bil še
mlad. Leto 1935, ko so umrli oskrbi-
niki, je on ostal sam na gradu in
še danes je 80-letni možakar čuvaj
tega kraja.

Njegovi spomini segajo nazaj v
desetletja. Spominja se, kako živo
je bilo v Rubijah pred prvo svetov-
no vojno, ko je bila tam mitnica
na mostu in ko je bila vas zelo ži-
va; spominja se, kako so hodili šte-
vilni tovariši na železniško postajo,
kakšne veselice so prirejali baroni
v lepem parku, v katerega je ho-
dila vsa takratna goriska gospoda;
spominja se tudi neveselih stvari:
kako je ostala graščina zapuščena
v naslednjih letih.

Černic je bil po prvi vojni in tu-
di pred njo aktiven prosvetni delav-
ec ter se ga številni še živeči so-
vrstniki spominjajo kot prvoborile-
ca za prosvetni napredek. Bil je
dolga leta predsednik gabskega
prosvetnega društva Skala, kjer je
vodil vrsto peselje, na katerih so
domačini nastopali z igrami in pe-
jem.

Anton Černic ima danes 80 let:
okrogla obletnica, polna zanimivih
dogodkov, povezanih tako z osebn-
nim življenjem, našega slovenskega
kakor tudi s slovenskim narodnim
preporodom o tej vasi. Naj prejme
neke čestitke in naša najboljša vo-
čila.

Kraška ohcet velja tudi za Gorisko

Kakor pišemo tudi danes na tr-
žaški strani našega lista, priprav-
lja zadruga «Naš Kras» kraško
ohcet, ki bo 22. septembra letos.
Na njej lahko sodelujejo tudi pari
z Goriske; pravzaprav bi bilo do-
bro, da bi se jih prijavilo čimveč,
ki se nameravajo takrat priložiti.
Prijava sprejemajo do 18. avgusta,
ko bo žrebanje.

Za novoporočence so razne usta-
nove in podjetja prispevala vrsto
daril; tako je poleg drugih že za-
gotovljena narodna noša za ženina
in nevesto. Poroka, ki bo kar naj-
bolj podobna tradicionalni kraški
ohceti, bo ob otvoritvi kraške hi-
še - muzeja, ki jo ureja zadruga
«Naš Kras».

Pokroviteljstvo nad kraško ohcet.

PODATKI TRGOVINSKE ZBORNICE ZA MESEC MAJ

Na splošno zadovoljiva industrijska dejavnost Nameščanje obratov v goriski industrijski coni

Proizvodnja zadovoljiva - Izgradnja velikega doka v
Italcantieri - V težavah tovarna industrijskih hladilnikov

Po podatkih mesečnika trgovinske
zbornice za maj je bila proizvo-
dnja v industrijskih podjetjih naše
pokrajine še kar zadovoljiva. V pod-
jetjih niso zaposlili večjega števila
novih delavcev, toda tudi odpustitve
ni bilo. Skladna gibanja niso vpli-
vala na normalni proizvodni ritem.

Pomembne novosti se pojavljajo
v okviru goriske industrijske cone.
Vanjo se preseljujejo manjši in
srednjeveliki obrati, ki so bili vsi
čas v mestu, odpirajo pa tudi docel-
la nove, ki bodo nudili možnost za-
poslovanja. Obenem izgrajujejo in-
frastrukture, ki naj tem obratom
omogočijo normalno proizvodnjo.

STALIŠČE TRŽIŠKIH PRISTANIŠČNIKOV

Najprej okrepiti naprave za razkladanje v Portorosegi

V svojem pismu Berzantiju nasprotujejo «funkcionalnim avtono-
mijam» - Do papirnice v Štivanu bodo zgradili plovni kanal

Tržaški pristaniški delavci niso za-
dovoljni s tistim delom poročila
prof. Erola Calcesterre, pripravljave-
ga v gospodarski konferenci v Tri-
estu, ki se nanasa na tržaško pri-
stanišče. Člani pristaniške družbe
OGH so sklenili poslati predsedni-
ku delovnega odbora Berzantiju svo-
je obrazloženo stališče, da bi ga o-
pozorili na svoje pogoje delovanja.
Skladno s pristaniškimi delavci so
še posebej glede funkcioniranja av-
tonomij, ki naj bi jih podelili za
sebniki.

Izvršni odbor opozarja krajevne
ustanove na stališče prof. Calcester-
re, ki vidi v zrežimih funkcional-
nih avtonomij pomemben prispe-
vek k zmanjšanju manipulacijskih
stroškov. Pristaniščniki ne vidijo
utemeljenosti takšnih trditve, ter
imajo med vsemi pristanišči v Se-
vernem Jadranu najnižje pristojbi-
ne za nakladanje in razkladanje
blaga. Če pa se hočejo ti stroški
bolj zmanjšati, ni moč tega smot-
ra odložiti na drugačen način kot
z okrepitvijo in modernizacijo tr-
ga okrepitvijo in modernizacijo tr-
ga okrepitvijo in modernizacijo tr-
ga okrepitvijo in modernizacijo tr-

Imeli smo priliko govoriti z njim
pred časom, ko smo se zanimali za
zgodovino gradu v Rubijah. Černic
je poznal zelo dobro, saj je njegov
oče bil kmetič delavec na njegovem
posestvu in enako pot je iz-
bral tudi naš Anton, ko je bil še
mlad. Leto 1935, ko so umrli oskrbi-
niki, je on ostal sam na gradu in
še danes je 80-letni možakar čuvaj
tega kraja.

Njegovi spomini segajo nazaj v
desetletja. Spominja se, kako živo
je bilo v Rubijah pred prvo svetov-
no vojno, ko je bila tam mitnica
na mostu in ko je bila vas zelo ži-
va; spominja se, kako so hodili šte-
vilni tovariši na železniško postajo,
kakšne veselice so prirejali baroni
v lepem parku, v katerega je ho-
dila vsa takratna goriska gospoda;
spominja se tudi neveselih stvari:
kako je ostala graščina zapuščena
v naslednjih letih.

Černic je bil po prvi vojni in tu-
di pred njo aktiven prosvetni delav-
ec ter se ga številni še živeči so-
vrstniki spominjajo kot prvoborile-
ca za prosvetni napredek. Bil je
dolga leta predsednik gabskega
prosvetnega društva Skala, kjer je
vodil vrsto peselje, na katerih so
domačini nastopali z igrami in pe-
jem.

Anton Černic ima danes 80 let:
okrogla obletnica, polna zanimivih
dogodkov, povezanih tako z osebn-
nim življenjem, našega slovenskega
kakor tudi s slovenskim narodnim
preporodom o tej vasi. Naj prejme
neke čestitke in naša najboljša vo-
čila.

Jo so sprejeli slovenski časopisi
Primorski dnevnik, Novi list, Go-
spodarstvo in tržaško Delo. Pri te-
listih kakor tudi pri zadrugi «Naš
Kras», Veliki Repen št. 31, pa je
moč prijaviti svojo udeležbo.

Praznik grozolja konec meseca v Števerjanu

Prosvetno društvo «Briški grič» iz
Števerjana se pripravlja na praznik
grozolja, ki ga bo imelo prvo ne-
deljo v septembru. Prireditve je
bila doslej že več let zaporedoma
ter je med rednimi na Goriskem.
ki tako lepo uspe. Ob zaključku
praznika je namreč trgatve, v ka-
teri lahko sodelujejo vsi udeleženi.

Ker gre za zabavno prireditev s
plesom bodo dodali še tekmovanje
v briški. Zabava torej, ki bo tra-
jala tri dni, 8. avgusta in 1. ter
2. septembra.

Pokroviteljstvo nad kraško ohcet.

PODATKI TRGOVINSKE ZBORNICE ZA MESEC MAJ

Na splošno zadovoljiva industrijska dejavnost Nameščanje obratov v goriski industrijski coni

Proizvodnja zadovoljiva - Izgradnja velikega doka v
Italcantieri - V težavah tovarna industrijskih hladilnikov

Zadovoljive so tudi razmere v ko-
vinarstvu. V ladjedelni dograjuje
jo dok za gradnjo ladij blizu 300.000
ton, zadovoljiv je proizvodni ritem
v livarni jekla, tovarni tekstilnih
in kovinskih embalaže in vija-
stev, kovinske embalaže in vija-
stev; vijačnice je premagala notra-
nja težava sindikalne narave ter bo
povečala proizvodnjo z zaposlitvijo
novih delavcev.

V škriplih je tovarna industrijs-
kih hladilnikov, ki ne more proda-
ti svojega blaga na inozemskih
tržiščih ter bo zavoljo tega prisilje-
na znižati število zaposlenih.

Telesna proizvodnja je še vedno
razvijajo ter gre dobro obratom.

Stališče tržaških pristaniščnikov

Najprej okrepiti naprave za razkladanje v Portorosegi

V svojem pismu Berzantiju nasprotujejo «funkcionalnim avtono-
mijam» - Do papirnice v Štivanu bodo zgradili plovni kanal

Tržaški pristaniški delavci niso za-
dovoljni s tistim delom poročila
prof. Erola Calcesterre, pripravljave-
ga v gospodarski konferenci v Tri-
estu, ki se nanasa na tržaško pri-
stanišče. Člani pristaniške družbe
OGH so

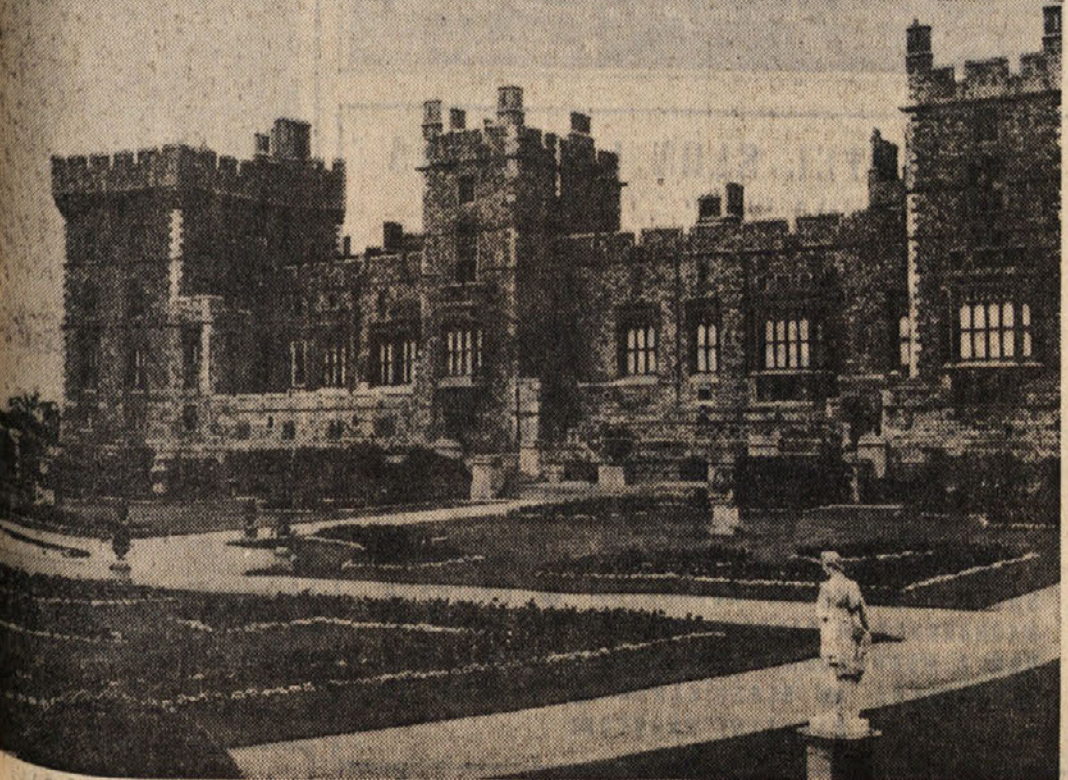
S TREMI MILIJARDAMI «PLAČE» JE TEŽKO...

Angleška kraljica ima za svojo uporabo samo pet velikanskih palač in gradov

Trije od teh gradov so na Angleškem (Buckingham Palace, Windsor, Sandringham Castle) in dva na Škotskem (Holyroodhouse, Balmoral Castle)

«The Queen's Dairy» (Kraljičina mlekarina) v Sandringhamu

Grad Windsor, kamor pogosto prihaja angleška kraljica z dvorom

Grad Holyroodhouse blizu Edimburga (Škotska)

Prav na tej strani našega dnevnika smo že napisali nekaj člankov o angleški kraljici Elizabeti II. in o njeni družini. V enem izmed teh člankov smo našli, koliko gradov ter raznih zgradb in palač je v lasti angleške kraljice. Angleška kraljevska družina ima kot svojo privatno last nesterito palač, zgradb in gradov. Kraljica Elizabeta II. si je za svojo lastno uporabo izbrala samo pet gradov, ker jih pač, kot pravi sama, več ne more vzdrževati. Iz državne blagajne dobi namreč samo tri milijarde plače na leto. S to plačo se kraljica in njena dru-

žina preživljata in delata dol-gove. Pa pustimo ob strani finančne zadeve kraljice Elizabete in preidimo k temu, kar smo hoteli pravzaprav povedati. Kot smo omenili, si je kraljica Elizabeta izbrala za lastno uporabo kar pet gradov in sicer: Buckingham Palace, ki je v centru Londona, Windsor in Sandringham Castle. Vsi ti trije gradovi so v pravi Angliji. Druga dva pa sta na Škotskem in sicer: Holyroodhouse, ki je v predmestju Edimburga, glavne mesta Škotske, ter Balmoral Castle, ki je oddaljen nekaj kilometrov od Aberdeena. Ker smo o Buckingham Palace že na dolgo in široko pisali, se bomo kar napotili v okolico glavne-ga mesta Velike Britanije in sicer v Windsor, majhno me-stee, oddaljeno kakih petde-set kilometrov od Londona, kjer je zgrajen eden izmed najstarejših in najlepših gra-dov v Angliji.

V poletnem času se navad-no kraljica Elizabeta II. in vsa njena družina preselita v Windsor Castle, ker je pač ta grad, blizu Londona, in tedaj gre z njo ves kraljevski dvor. Windsor Castle je uradno biva-lišče kraljice Elizabete in ima zato iste uradne in državne funkcije, kot jih ima Buckin-gham Palace v Londonu. Po-gosto je kraljica v Windsoru tudi ob nedeljah. Znak za nje-no navzočnost je zastava na grajskem stolpu. Kadar je v gradu kraljica, tedaj turisti ne morejo v notranjost gradu. Grand v Windsoru so zgra-dili Normani okoli l. 1000. O-krogli stolp in kapela svetega Jurija, v kateri so pokopani člani angleške kraljevske dru-žine, sta dva najstarejša dela te velikanske zgradbe. Ta grad je bolj razsežen in veličasten kot sam Buckingham Palace v Londonu. Grad je bil urad-no bivališče vseh angleških kraljev od vsega začetka do današnjih časov. V ogromnem in prekrasnem parku, ki je eden izmed najlepših in naj-večjih na svetu, imajo vsako leto več raznih prireditev. Čla-ni kraljevske družine imajo v tem gradu in v tem parku naj-večjo svobodo. Vsak dela po svoje, kar hoče.

Največja in najpomembnej-ša je v tem kraju brez dva-ma prireditev, ki jo organizi-raj vsako leto na predvečer svetega Jurija, to je slovesna prireditev «reda podveze». Kraljica Elizabeta II. je — kot so bili vsi angleški kralji in kraljice — članica tega reda že po zakonu, medtem ko po-stanejo druge visoke osebnosti — in teh je malo — člani tega reda po velikih zaslugah, ki so si jih pridobili za drža-vo. Ta red je slučajno ustano-vil kralj Edvard III. l. 1334 po nekem dogodku na dvoru. Na neki slovesnosti, ki je bila na dvoru, je Salisburyska grofi-ca zgubila podvezo. Našel in pobral jo je sam kralj Edvard. Ko so dvorjani to opazili, so se ironično smehljali, nakar jim je kralj rekel: «Honi soit qui mal y pense» (Naj se sra-muje, kdor pri tem slabo mi-sli).

V Sandringhamu ni ne pra-vega gradu in niti ne velikan-ske palače temveč samo veli-ka in krasna patriarhalna kmečka hiša, kamor gre vsa-ko leto kraljevska družina na počitnice, ko hoče preživeti nekaj časa v blaženem miru ter pozabiti na vse uradne in neuradne državne obveznosti. V Sandringhamu prebijejo člani kraljevske družine vsa-ko leto božične in novoletne praznike. Tu ima kraljica veli-kansko posestvo in je zelo ponosna na ta kraj, kjer go-jijo veliko živine in obdelujejo zemljo, ki je zelo rodovitna. V neskončnih parkih, gozdovih in po zelenih pašnikih je ve-liko divjačine in kraljica več-krat vabi prijatelje na lov; po-sebno je vabljiv lov na lisice, ki jih je tu nesheto.

Preselimo se na Škotsko in sicer v Holyroodhouse, grad, ki je v bližini glavne mesta Edimburga ter predstavlja za Skoto to, kar predstavlja Bu-ckingham Palace za Angleže. Ta grad je namreč rezidenca kraljice Elizabete, ko pride na uradni obisk na Škotsko. Zelo lepa, velika stavba, zgrajena tik avguštinske opatije iz XII. stoletja. Zgodovina tega gradu je povezana z zgodovino Škot-ske ter njenih vladarjev, po-sebno pa kraljice Marije Stuart in njenih dvorskih za-pietlajev. Ogledal sem si spal-nico Marije Stuart, ki je prav taka, kot je bila pred sto leti, ter mesto pred sobo, kjer je bil ubit italijanski glasbenik Rizzio, ki je bil baje kraljičin ljubimec. Marija je bila vese-lega značaja in vroče krvi.

Vsako leto se v tem gradu zberejo škotski plemiči, da iz-vojljo svoje predstavnike v lordsko zbornico.

Ko je v gradu prisotna kra-ljica, se zberejo tu vsi kra-ljevski škotski regimenti, ki igrajo na svoja karakteristič-na glasbila dudu, oblečeni v živobarvnih škotskih krilih, kot smo jih videli tudi tu pri nas takoj po končani drugi svetovni vojni.

Zadnji grad, ki je osebna last angleške kraljice, je na severu Škotske, nekaj kilome-trov iz Aberdeena. V Balmo-ral prihajata angleška kra-ljica in njena družina na leto-višče samo v poletnem času, ko je v Londonu zelo vroče in soparno. Grad stoji v prekras-ni dolini ob reki Dee. Zgra-diti ga je dala kraljica Vikto-rija po načrtu, ki ga je pripra-vil njen mož princ Albert. To je krasna stavba, vsa zgraje-na iz belega granita. Škoti imenujejo ta grad «ljubi raj kraljice Viktorije». Stavba je obkrožena z različnimi drevesi, ki jih je polno v neskončnem parku, v gozdu je tudi lepo jezero Lochanigan, ki je polno rib, ribolov pa je za vsakega prost. Kraljica in njena dru-žina prideta na letovišče v Balmoral vsako leto. Skoraj vsi člani kraljevske družine so ljubitelji lova. Najmanj enkrat na leto se udeležijo lova na race in jelene, ki jih je tu ve-liko. Proti koncu poletja so v tem kraju razne športne, ples-ne in glasbene prireditve pod

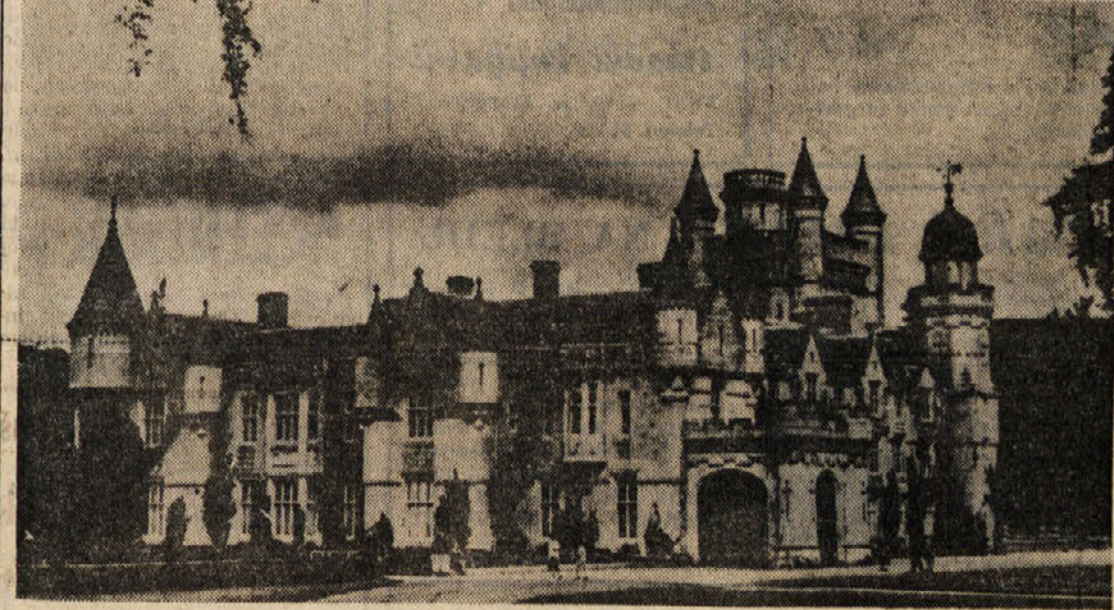

Strážar v karakteristični unifor-mi: take strážarje — ali podob-ne — srečamo marsikje na An-gleškem.

pokroviteljstvom same kra-ljice Elizabete, ki je ob takih priložnostih vedno prisotna. Dobiček pa gre za vdove, si-rote in starčke tega kraja.

Mnogo se bi se dalo pisati o teh prekrasnih gradovih in parkih, saj ima vsak svojo daljšo ali krajšo, lepo in grdo zgodovino.

Mario Magajna

Grad Balmoral na Škotskem

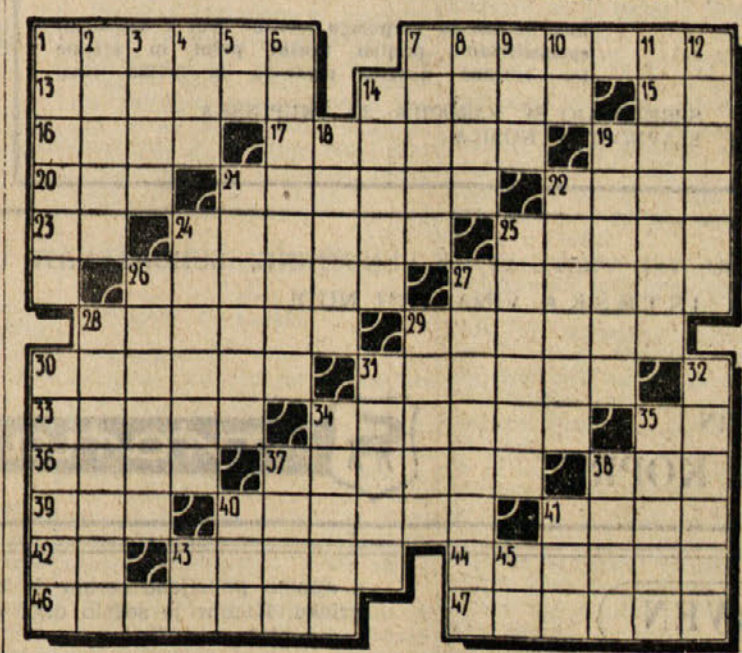
Pragovedo v münchenskem živalskem vrtu

Leta 1627 je poginilo v ne-kem poljskem živalskem vrtu zadnje pragovedo. V 300 nasled-njih letih se je poznavanje tega večstoletnega prednika domač-ega goveda omejevalo na bolj ali manj natančne opise. Toda danes se pragovedo spet pase v münchenskem živalskem vrtu Hella-brunn, kjer se odlično počuti in poraja potomce. Ali se je zgodil zoološki čudež? «To je za zoolo-gične rezultate tega čudnega posu-sa» odgovarja direktor zoološke-ga vrta Heinz Heck.

Spet so torej oživele davno iz-umrle praživali. Pri svojem po-skusu je prišel Heck na misel, da so nastale današnje številne in večkrat zelo različne pasme goveda z zrejo in spontanimi mutacijami, toda kljub temu je vsaka od njih obdržala velik del dednosti pragoveda. Zato je me-nil, da je mogoče s številnimi kri-žanji spet izolirati to dedno maso. Skupaj z bratom je pričel Heinz Heck že leta 1925 svoje poskuse pri križanju goveda. Uspeh je bil presenetljiv. Že leta 1932 je dobil žival, ki je bila nenavadno podobna pragovedu. Videz pragove-da je namreč precej natančno znan na osnovi najdb, skeletov in skic sodobnikov. Pragovedo je imelo daljše noge, močnejše ro-gove, verjetno pa je bilo tudi večje od svojih udomačenih po-tomcev. Odrasli bikli so bili črni z rumeno belo črto na hrbtu, kra-ve pa so bile rdečkasto rjave barve. Vsi so imeli bele gobce in črne vrhove na belih rogovih.

Pri Heckovih živalih so vsi ti znaki jasno izraženi. Hellabrunsko pragovedo se razlikuje od doma-čega tvoj po temperamentu. Biki so izredno napadali in razdraž-ljivi. Krave s teleti pa so tudi lahko zelo nevarne. Pri vsem tem gre še za eno presenetljivo last-nost: pragovedo je mnogo bolj odporno proti boleznim kot da-našnje domače govedo. Odlični rezultati teh poskusov so izpodbudili brata Hecka, da sta se lotila podobnega poskusa tudi pri konju. In tudi tu sta imela uspeh: na hellabrunskem travniku se pase harpan — čok-kat rumeno rjav prakonj.

KRIŽANKA

VODORAVNO: 1. največje slo-vansko mesto, 7. najlepša življenjska doba, 13. sodni pisar, zapisni-kar, 14. premoženje v Bosni, 15. italijanski veletok, 16. slovenska revija, 17. nadarjenost, 19. pod-redni veznik, 20. klica, 21. vpad sovražne vojske, 22. tuje žensko ime, 23. glavni števniki, 24. fran-coski eksistencialistični pisatelj, 25. orjak, hrust, 26. reka v Sibi-riji, 27. znameniti flamski slikar, 28. ena od jugoslovanskih repu-blik, 29. priimek treh znanih črn-tskih pevk-sester, 30. znanost, ki raziskuje prvine, 31. židovski skrivnostni nauk, 33. žensko ime, 34. neko glavno mesto v Evropi, 35. barij, 36. večji zvitek blaga, 37. prejšnja prestolnica Filipinov, 38. mongolski vladarski naslov, 39. japonski državnik, imenovan «japonski Bismarck» (Hiromi), 40. premična gledališka stena, 41. boršč, 42. medmet, 43. Massenetoova opera, 44. pre-trinovo zaupljiva ženska, 46. škro-pivo za sadno dreve, 47. fino kozje ali ovčje usnje.

NAVPIČNO: 1. gledališki usluž-benec, ki šminka igralce, 2. šte-vilo, ki označuje kakovost ben-dina, 3. najvišji vrh v Karavan-kah, 4. kopica, 5. Valjevo, 6. žila utripalnice, 7. tanke kožice, 8. del Maribora ob Dravi, 9. uradni spis, 10. pritrdilnica, 11. psevd-onim Edvarda Kardaža, pod kate-rim je napisal «Razvoj slovenske-ga narodnega vprašanja», 12. oprsje, prsni koš, 14. žensko ime, 18. nahuha, 19. nevarna črevesna bolezen, 21. cvetlica, 22. tovarna tehnič v Celju, 24. majhna soba, 25. dolga duhovniška suknja, 26. naprava za vodenje ladje, 27. uravnoveženje proračuna, spre-memba, 28. parlamentarec, 29. trojanski kraljevič, 30. sobica na ladji, 31. zdravilo proti malariji, 32. kemična prвина, 34. ostanek kart po razdelitvi igralcem, 35. denarni zavod, 37. starejši ame-riški filmski igralec (Paul), 38. novozelandska ptica, 40. oziralni zaimek, 41. gorovje v Maroku, 43. molibden, 45. enaka samoglasnika.

REŠITEV PREJSNJE KRIŽANKE

VODORAVNO: 1. jaspis, 7. Ksa-ver, 13. antika, 14. polenta, 15. skala, 16. tumor, 17. in, 18. para, 19. tiran, 20. Ali, 21. ere, 22. ta-mar, 23. hren, 24. Ra, 25. orlon, 26. Varna, 27. Snežnik, 29. Beba, 30. kiks, 31. Matisse, 34. slina, 36. galeb, 37. TT, 38. Popa, 39. tenor, 40. RAI, 41. Eva, 42. selen, 43. Kato, 44. rr, 45. Mani, 46. potip, 47. malarin, 49. Damask, 50. ananas, 51. kvarta, NAVPIČNO: 10. V (vladimir) N (azor).

HORO SKOP

Veljaven od 11. do 17. avgusta 1968

OVEN (od 21. 3. do 20. 4.) Ne izgubite poguma, če se cu-stvne zadeve ne razvijajo, kakor že-lite. Oseba, ki ji bo ste zaupali svoja ču-stva, vam bo vrnila naklonenost. Kdor ima vodilno vlogo na delu, naj pazi; nastavili mu bodo past. Vzemite poživila za srce in krvni obtok.

BIK (od 21. 4. do 20. 5.) Kdor je rojen pod tem ozvezdjem, se bo v družini do-bro razumel z vse-mi. Na delu se mo-rate paziti in se ne vmešavati v stvari, ki se vas ne tičejo. Prejeli boste predlo-ga za dobre službe. Često vas bo bolela glava. Krepite svojo voljo.

DVOJICA (od 21. 5. do 22. 6.) Z osebo, ki vam je pri srcu boste istih misli in vrčala vam bo nežna čustva. Pre-jeli boste neko br-javko. Na delu boste imeli mnogo koristnih idej, ki vam bodo prinesle precej uspeha. Boste nekam slabotni in po-trebovali boste poživil.

RAK (od 22. 6. do 22. 7.) Sli vam bodo na roko v čustveni-zadevi, ki vam je zelo pri srcu. Na de-lu bodo priznali va-se zasluge in spo-sobnosti ter boste dosegli go-spodarsko samostojnost. Vze-mite zdravila za jetra. Izogibajte se samoti.

LEV (od 23. 7. do 22. 8.) V čustvenih zadevah ne sprejmi-te odločnih skle-pov, zlasti če si ni-ste na jasnem glede čustev osebe druge-ga spola. Prejeli boste prijetno pismo. Na delu nadaljujte po svoji začrtani poti in naj vas ne moti nasprotovanje. Vzemi-te čistilo.

DEVICA (od 23. 8. do 22. 9.) V ljube-zenskih zadevah bo-ste živčni in zmede-ni. Toda z nekaj do-bre volje, s primer-no taktiko in po-trpljenjem boste dosegli ču-stveno ravnovesje. Pazite kaj poročate ali kaj boste napisali. Ne mislite, da ste oboleli prav za vsemi boleznimi.

TEHTNICA (od 23. 9. do 23. 10.) V ču-stvenih zadevah bo prišlo do ugodnih naglih rešitev. Od-stranili boste neke sitnosti in se rešili neprijetnih vezi. Na delu vam bo neka vplivna oseba pomagala k napredovanju. Pazite se pred prehipom.

SKORPIJON (od 24. 10. do 21. 11.) Med številnimi simpatič-nimi srečanji vas bo eno se posebno za-nimalo. Razveselilo vas bo neko poto-vanje. Na delu boste nekoliko napredovali proti smotru, ki ste si ga zastavili. Doživeli boste živčno potrtost. Krepite svojo voljo.

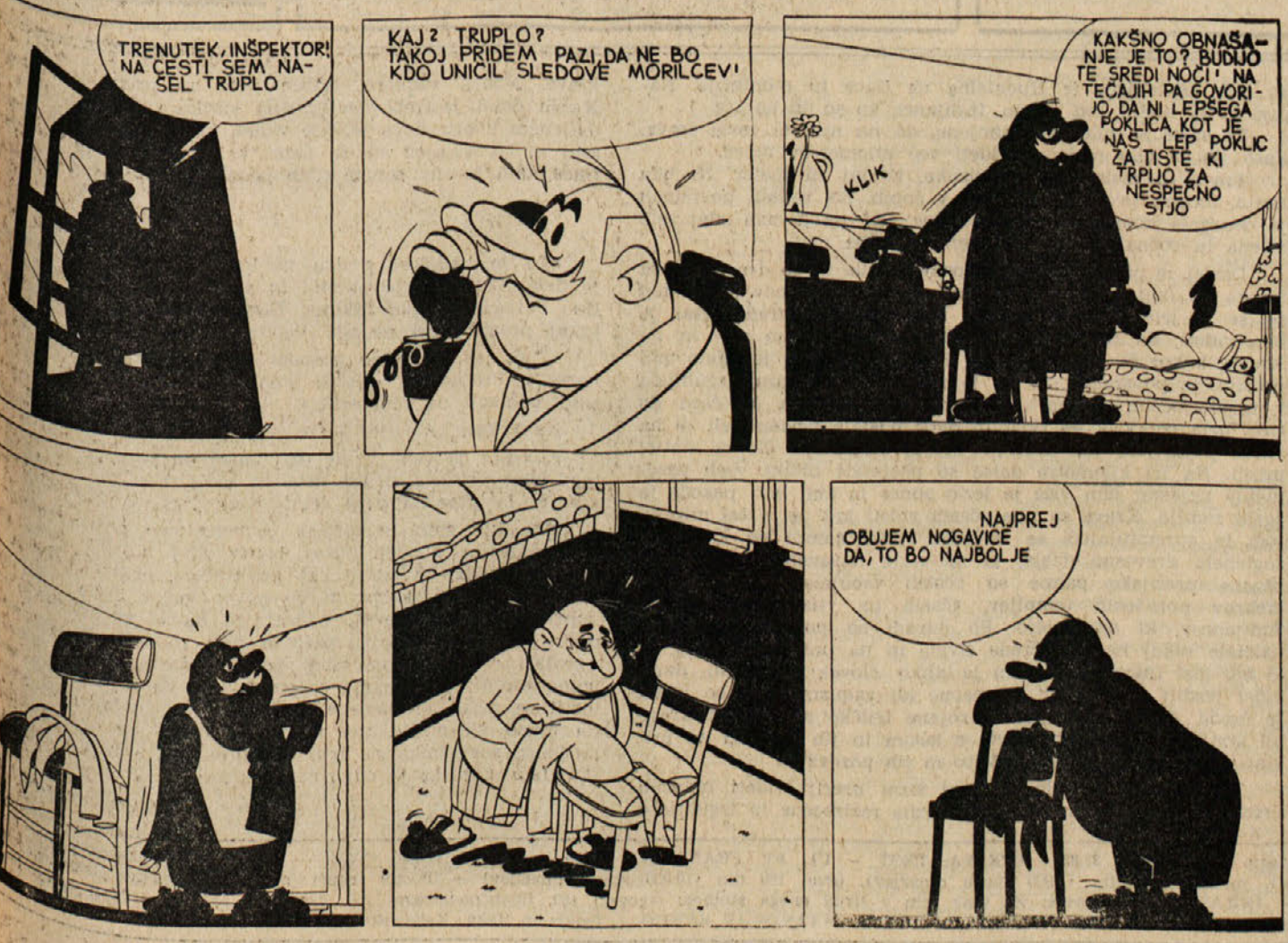
STRELEC (od 22. 11. do 21. 12.) Neki vaš predlog o sebi, ki jo imate zelo radi, bo ostal brez od-govora. To vas bo končno izmordilo, da boste odnehali. Na delu boste v popolni formi. Ne branite se nasvetov delovnih tovarišev. Bolela vas bodo jetra in se ne boste smeli razburjati.

KOZOROG (od 22. 12. do 20. 1. 1969.) Na o-sebe, ki vas zanimajo boste napravili zelo ugoden vtis. Doživljali boste srečne dneve. Na delu pojde vse dobro, a prišlo bo do nekih sprememb. Zdrav-je ne bo najboljšje. Imate šib-ko srce in ga morate zdraviti.

VODNAR (od 21. 1. do 19. 2.) Če hoče-te pridobiti naklonenost neke osebe, morate biti bolj vljudni in preprič-ljivi kakor ste obi-čajno. Na delu boste polni e-nergij in boste zato imeli tudi lepe uspehe. Priporočamo vam potovanje. Z zdravjem boste še kar zadovoljni.

RIBI (od 20. 2. do 20. 3.) V čustvenih zadevah boste zado-voljni ker vam bo ljubljena oseba ču-stva vrčala. Na de-lu boste polni vne-me in boste branili odločno svoj položaj. Bodite popustlji-vi. Za ohranitev zdravja izbi-rajte boljše jedi. Počivajte.

TIHOTAPCI

WiniZem

Hotel LEV
Ljubljana
VOSNJAKOVA 1
TELEF. 310-555
Telegram LEVHOTEL
Telex 31350

KATEGORIJA «A»
Sodobno opremljene sobe - Apartmaji - Restavracije - Restavracijske terase - Dancinška kavana - Zabavni in artistični program - plesna glasba - Aperitiv bar - Razgledna terasa - Terasa za sončenje - Banketne in konferenčne dvorane - Citelnica - Frizerski salon - Menjalnica - Taksi služba - Lasten parkirni prostor - Pristajališče za helikopter - Boks za pse - Hladilnica za divjačino.

OBIŠČITE NAJVEČJO TRGOVSKO HIŠO V SLOVENIJI

Ninama
LJUBLJANA

v LJUBLJANI, TOMŠIČEVA ULICA (nasproti hotela Slon)

POLEG VSEH POTREBŠČIN ZA DOM, DRUŽINO IN ZA GOSPODINSTVO VAM JE NA IZBIRO

— V PRITLIČJU:

USNJEVA GALANTERIJA: KOVKI, TORBICE, POTOVALKE, TORBE, ROKAVICE, PASOVI, DENARNICE

— V II. NADSTROPJU:

EKSKLUZIVNI MODELI MOSKE IN ŽENSKES USNJEVE KONFEKCIJE: PLASCI, SUKNJICI, KOSTIMI, KRILA — ZA VSAK OKUS IN ZA VSAKO POSTAVO

LASTNA MENJALNICA

10 % POPUST PRI NAKUPU ZA TUJA PLACILNA SREDSTVA

Obiščite

POSTOJNSKO JAMO

Obiski vsak dan ob 8.30, 10.30, 13.30, 16., 18.

ŠKOCJANSKE JAME

odprte vsak dan ob: 10., 13., 15., 17. v maju in oktobru samo ob 10. in 15. uri

ARETTA
ULTRA THIN

med elegantnimi in preciznimi urami je naicenejša znamka

Generalno zastopstvo «LA CLESSIDRA»
Trst - Piazza S. Antonio Nuovo N. 4-L nadstropje

IMPORT Prodaja na veliko in drobno
EXPORT Velika izbira zlatnine po tovarniških cenah!
Izreden popust - Garancija -

GOSTIŠČE PRI ODDIHU

SOLKAN SKALNICA 10 (Nova Gorica)

Vam nudi dobro pripravljene domače in tuje specialitete. Sprejemamo naročila za slavnostne pojedine (poroke, skupinske izlete, rojstne dneve itd.)

Konkurenčne cene

CASINO
PORTOROŽ
PORTOROSE
ROULETTE
CHEMIN DE FER
BACCARAT
TRENTE ET QUARANTE
ODPRTO VSE LETO

Hotel «Grad Mokrice»
ob avto cesti
Ljubljana - Zagreb

32 komfortnih sob-restavracija - Angliški park - Gostom na voljo jahalni konji - dvoprepa s kočijo - Dnevno glasba s plesom.

KUPUJTE
KNJIGE

tržaški knjigarni
TRST - Ul. sv. Franciška 20
Telefon 61-792

Hotel «Krn» Tolmin

Modernizirani hotel B kat., 54 ležišč. V vseh sobah telefon, kopalnica, delno lastni WC. Centralna kurjava. V vsakem nadstropju družabni prostor. Velika restavracija s kvaletno kuhinjo. Specialitete na žaru. Soške postrežbe. Kavarna. Aperitiv bar. Atraktivna stilno opremljena grajska klet iz 17. stoletja. Zraven stalna razstava slik «Zlatorog». Lepo urejen vrt. Tel. 87-039.

RESTAVRACIJA Šterk
ALBERGO
AŠEVIČA (NOVA GORICA)

Raki, ribe in vse specialitete na žaru

HOTEL SLON LJUBLJANA
HITOVA UL. 10 TEL. 206-41-43

HOTEL Z MODERNIM KONFORTOM • PRIZNANA MEDNARODNA IN NARODNA RESTAVRACIJA • NOČNI BAR Z MEDNARODNIM ARTISTIČNIM PROGRAMOM • KAVARNA • SLAŠČIČARNA • KLUBSKI IN BANKETNI PROSTORI

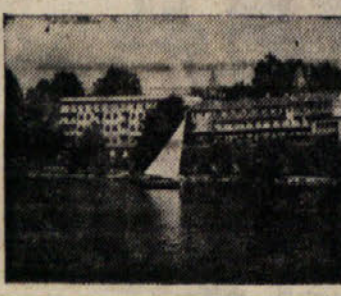
HOTEL GALEB tel. 21605
RESTAVRACIJA RIBA — 21182
RESTAVRACIJA TAVERNA — 21322
KAVARNA LOZA — 21188
BIFE-RESTAVRACIJA SEMEDLA

V HOTELU GALEB IN RESTAVRACIJI RIBA DNEVNO PLES

Hotel «SOČA» MOST NA SOČI tel. 7
Moderno urejen hotel — Pristna kuhinja s specialitetami na žaru - goriska postrežba — Lep vrt — Vsak dan glasba in ples — Ribolov celo leto — Lastna čolnarna

BLED
s svojimi lenotami
Vas vabi

PARK HOTEL NA BLEDU

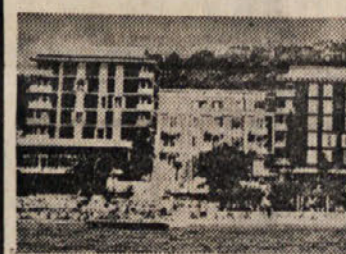
Tel. 77-521 - Kat. B 134 sob, 239 postelj, 4 apartmaji. Udobne sobe s kopalnicami, tuši in WC, s prelepim razgledom na jezero. Kuhinja z mednarodnimi jedili in domačimi specialitetami. Kavarna s teraso do jezera. Nočni lokali-družabni prostori. PRIDITE NA PRIJETNE POČITNICE ALI NA WEEK-END V NAS HOTEL

RESTAVRACIJA Lipa

Sempeter pri Novi Gorici

ima vedno na razpolago izbrane jedi z domačimi specialitetami, pristen kraški prst in salame ter izbrana domača vipavska in briška vina.
SPREJEMAJO SE NAROČILA ZA SKUPINSKA SLAVNOSTNA KOSILA

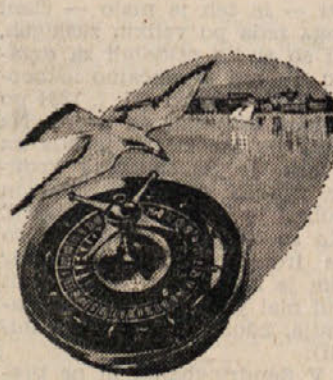
HOTEL CENTRAL-RIVIERA PORTOROŽ

Moderne sobe, mednarodna kuhinja, «GIRL BAR» z mednarodnim programom odprti vsako noč razen ob sredah.

Oglašujte
v PRIMORSKEM DNEVNIKU

ROULETTE - BACCARA CHEMIN DE FER

OPATIJA
Jugoslavija

HOTEL in MOTEL «Grad Otočec»

OTOČEC OB KRKI - Telef. 068 - 21512 - 21321
z 88 sobami in 174 ležišči

Priznana mednarodna in narodna restavracija in bife. Grad Otočec prenovljen, vse sobe opremljene s stilnim pohištrom Ludvika XV. in XVIII.

— Restavracija MARINELLA —

TRST, Viale Miramare 323 (Barkovlje) ob morju v bližini miramarskega dvorca - Tel. 36366

Nudimo gostom vse ribje specialitete. — Za slavnostna kosila obetnice, poroke, krste, birne ter skupinam, dajemo izreden popust. — Vsak večer godba s plesom

PARK HOTEL GORICA

NOVA GORICA - Tel. 21-442, 21-462

s svojimi obrati: restavracija, kavarno, prvorazredna kuhinja - Ples vsak večer - In gostilna - Pri hrastu - gostilna - Zvezda - telefon 21-239 - razen torka in barski program

AVTOPROMET GORICA NOVA GORICA TEL. 21443

prilporeča zimovanje na LOKVAB

dnevno obratujejo vse štiri vlečnice (najmanj 5 oseb) — lepa smučišča in tereni za druge dramske - športne dejavnosti
HOTEL POLDANOVEC z več kot 100 ležišči in restavracijo z domačo hrano, vinom in drugimi pijačami — Tel. 21-314
Turistično društvo ima na razpolago tudi privatne sobe

SPLOŠNA PLOVBA PIRAN

vzdržuje s svojimi tovarno-potniškimi ladjama: redno linijo okoli sveta, redno linijo z Južno Ameriko, redno linijo z zahodno Afriko ter nudi prevoze po vsem svetu s modernimi transportnimi jami od 8.000 do 18.000 ton nosilnosti.

Za vse informacije se obrnite na upravo podjetja: «SPLOŠNA PLOVBA» Piran, Zupančičeva ul. 24 in na naše agente po vsem svetu
Telefex: 341 23; 341 22 Plovba
Telegrami: Plovba Piran
Telefon: 73-470 do 73-477

NOVO GOSTIŠČE «PR KRIŠKI GARDI»

Vipavski Kriz
dobra domača kuhinja
izbrane pijače - solidne cene
prepričajte se!

7. B. TRAVEN General iz džungle

Bilo bi bolje in ceneje in za ljudstvo koristneje, če bi diktator vsem rojakom, najsi bodo njegovi prijatelji ali sovražniki, dal neomejeno pravico, da se izblebajo, dokler jim ne bi jezik visel iz gobca. Toda kot vsi diktatorji, ki jih je zabeležila zgodovina, tudi ta ni dovoljeval nobenih ugovorov. Kar je on ukazal, je bil zakon, ne da bi človeku, ki bi moral ubogati in spoštovati zakon, dal pravico odločati pri zakonodajci. Poznal je en sam odgovor na želje in zahteve državljanov, in to je bil odgovor s krepelci in revolverji njegovih uniformiranih hlapcev.

Bilo bi tako preprosto, če bi Jefe politico okraja poslal nekaj razumnih in mirnih mož krdelu nasproti, ki je prejel novico o pohodu. Ti bi bili več dosegli in bi bili za državo dragocenejši kot rurski, ki jih je poslal Jefe politico z ukazom, naj se ne spuščajo v nikakršne razprave, ampak naj kratko malo usekajo, brž ko bodo ugledali bandite in morilce.

DRUGO POGlavJE

1

Krdelo je zdaj korakalo po široki poti. To ni bila narejena pot, ampak je bila zato široka in odprta, ker je držala čez prerijsko. Ta prerijska je bila last fince Santo Domingo, katere

z apnom pobeljeno cerkev je bilo že mogoče videti z nekega grička. Kamor je segalo oko, v daljavo, na desno in na levo, vse je bilo last fince.

Stirideset družin peonov je živelo tik pri gosposki hiši v svojih kolibah. Še petdeset družin je živelo v štirih malih naseljih, ki so ležala raztresena na štirih vogalih velikega območja fince. Prednost tako velike oddaljenosti teh naselij drugih peonov od gospodarjevega dvora je bila v tem, da so lahko peoni, ki so bili kralj pastirji, bolje nadzorovali in pasli črede, ki so se razlezele daleč po pokrajini.

General, Profesor in Celso so počivali na gričku, odkoder so lahko videli cerkev na finci. Na dobre pol poti od tega grička do velikega dvorišča fince je ležala globel, ki je gotovo bila široka kakor dva kilometra, kolikor je bilo mogoče oceniti od tod. Prerijska pokrajina je bila valovita in posejana z brez števila grički. Grički so bili le rekdokaj več kot petnajst metrov visoki, večinoma so bili nižji. Toda proti jugu se je v sivomodri daljavi dvigal greben, ki se je vlekli vzdolž obzorja. Na tem svetu je raslo nekaj raztresenega drevoja, posamični ali pa v skupinah, po deset ali dvajset dreves, združenih v gozdiče. Med njimi je tu in tam, posamični in v skupinah, raslo divje grmovje, ki je bilo tudi raztreseno po pokrajini.

Z grička, do katerega vnožja je zdaj prikorakala prva četa, je bilo mogoče z očmi dobro slediti poti, ki je držala do dvora na finci. Pot se je sestajala iz štirih ali petih shojenih stez, ki so se vlekli druga ob drugi, se včasih po tri ali samo dve združile, nato pa se spet razpletle na pet ali celo osem novih. Videti je bilo, da so te steze nastale pod kolezi vozov. Toda tukaj niso uporabljali vozov. Te steze je na zeleni prerijski zemlji shodila živina, ko se je ob večerih vračala v pristavo s pašo, jutraj pa spet odhajala na pašo. Semkaj so tudi prihajale vse karavane z vprežno živino, ki

so bile namenjene iz Hucutsina na fince in monterije. Naposled so hodili tod mimo Indijanci, ko so šli na trg.

Te steze so bile tako shojene, da na njih ni rasla trava. Zato jih je bilo razločno videti več kilometrov daleč.

Trava ni rasla posebno visoko, komaj en meter. Ni bila gosta, ampak je poganjala bolj v šopih. Na velikih površinah je dosegala komaj pol metra višine. Pač pa je bila zdaj zelo zelena in sočna, ker je bila deževna doba.

Doslej je pot iz džungle, čeprav je bila že za dve uri hoda široka in odprta, z obeh strani obrobila grmovje. Od tod pa se je jelo grmovje čedalje bolj umikati, zaradi česar je bilo videti, da se ravnila prerije razteza mnogo dlje in na široko, kakor je bilo v resnici. Pekoče sonce, ki je sijalo nad prerijo, je povzročilo, da se je ravnila daleč nazaj izgubljala v migetajočem, tenkem pajčolanu, tako da sta od časa do časa bela cerkva na finci in dvor postala nevidna ali se na videz pojavljala na drugem kraju, kakor je človek dotlej mislil. Na tri kilometre daleč so postajale oblike vseh predmetov nejasne, čim višje je leželo sonce in čim bolj pekoče je žgalo zemljo. Krave so bile včasih videti kot psi v tej migetajoči in spreminjajoči se svetlobi, veliki kamni pa kot hiše, zoglenela drevesna debla, ki so stala naravnost pokonci in ožgane prerijske palme so včasih vzbujale vtis osamelih stebrov porušeni templjev, včasih pa vtis rjavih postav Indijancev, ki oprezujejo. Po navadi so potujoče karavane naletele tukaj na cele črede živine in na pol divjih konj, ki so bili last fince. Tu in tam je lahko človek blizu ali daleč videl jezdit po dva ali tri peone ali vaquerose, ki so iskali te črede, da bi našli ponoči rojene telice ali obolele krave ali konje in da bi jih ulovili z lasom in jih prignali na pristavo, kjer bi jim nudili zaščito in jih pozdravili.

Toda danes ni bilo na vsej širni preriji videti nobenih čred, temveč le tu in tam posamezne raztresene in izgubljene

krave. Noben vaquero, noben peon ni prišel na spregled. Kakih deset jastrebov je krožilo visoko v ozračju. In v oddaljenem dvoru fince je bilo videti, kako se dviga proti nebu sem in tja valujoč stebel dima, ki je prihajal iz kuhinje fince, tam iz ene izmed kolib peonov.

2

«To je hudičeva velika in lepa finca, Santo Domingo je dejal Celso, ki je počel in si zvil cigaro. «Poznam jo, Don Patricio je njen lastnik. Dobro jo poznam. Večkrat sem tukaj prenočil pri peonih. Velika, bogata finca.»

«Tudi jaz jo dobro poznam in ti tudi,» se je obrnil General na Profesorju. «Ostali smo tukaj dan in dve noči, smo korakali na monterije.»

Na griček je prišlo še nekaj muchachosov, ki so prisli na spremenjenim glasom. «Kaj bomo zdaj storili? Prišli smo do prve velike fince. Nekaj bo treba storiti. Lahko bi se mmo in naprej kakor da je nismo videli. Toda čemu se uporniki, če hočemo iti naprej, ne da bi si privoščili dobri grilji, ki smo ga našli na poti. In če že hočemo res uganjati revolucijo in vsem peonom dati tierra y libertad, bomo morali pač enkrat s tem začeti. Važno načelo v revoluciji se glasi: «Nobenega sovražnika ne puščaj za hrbtom. Če bomo šli mirno tod mimo ko čreda ovac, bomo imeli močnega sovražnika za hrbtom. Torej, kaj pravite?»

«Isto, kar ti,» je odgovoril General.

(Nadaljevanje sledi)